

Luomutuotannon kehitysnäkymät 2025

MMM

Saarnivaara Pasi, Kallinen Anne, Pirttijärvi Reijo

29.6.2018

Kantar TNS Agri Oy



Sisältö

1	Yhteenveto	3
2	Tutkimuksen tavoite ja toteutus	5
3	Luomutuotannon kehitys	9
4	Luomutuotantoennusteet	13
5	Kannattavuusnäkymät ja Yrittäjäominaisuudet	23
6	Kehittämisen esteet Kiinnostus eri toimenpiteisiin	28
7	Luomutuotannon jatkaminen ja luomukiinnostus	33
8	Miksi luomua?	46
9	Miksi ei luomua?	53

1

Yhteenveto

Yhteenveto

- Luomutilat ovat keskimääräistä suurempia. Luomutuottaja uskoo tulevaisuuteen, toimii suunnitelmallisesti ja pyrkii hankkimaan parasta asiantuntijaosaamista silloin kun oma osaaminen ei riitä (yrittäjäryhmittelyn mukaan).
- Luomutuottajien kuva oman tilan nykyisestä ja tulevasta kannattavuudesta on tavanomaisia tiloja positiivisempi.
- Luomutuotannon kasvu jatkuu. **Kaikista tavanomaisista tiloista 14 % voisi olla kiinnostunut siirtymään luomutuotantoon.** Todennäköisiksi siirtyjiksi arvioidaan kuitenkin vai ne, jotka ovat maininneet siirtymävuoden.
- Eniten kiinnostavat luomuemolehmä-, kananmuna ja lammastuotanto.
- Luomutilojen (kasvinviljelyn osalta) määrä kasvaa noin 100 tilalla vuosittain vuoteen 2022 mennessä. Luomutilojen määrä kasvaisi 5 500 tilaan ja osuus peltoalasta nykyisestä **13 prosentista 16 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä.**
- **Luomutilojen keskimääräinen peltoala kasvaa edelleen 58 hehtaarista per tila 66 hehtaariin.**
- Luomukotieläintuotannossa on edelleen kasvupotentiaalia kymmenistä prosenteista jopa kaksinkertaiseksi. Tuotannosta luopujia on vähemmän kuin tavanomaisessa tuotannossa ja luomussa pysytään yleensä niin kauan kuin tuotanto jatkuu. Poistuma tulee korvattua luomussa jatkavien tilojen laajennuksilla ja kasvun mahdollistavat uudet luomutilat.
- **Luomumaidon tuotantopotentiaalissa on kasvua 70 % ja luomukananmunien tuotanto voi suunnitelmien toteutuessa tuplaantua nykyisestä.**
- Luomulampaiden ja –sikojen tuotanto voi kasvaa 40 prosentilla.
- Luomussa vetoaa ennen kaikkea kuva hyvästä kannattavuudesta, tuista, lannoitteiden tarpeettomuudesta ja ekologisuudesta.
- Syyt miksi viljelijä ei halua siirtyä luomuun liittyvät byrokratiaan, rikkakasviongelmiin sekä vaivalloisuuteen/haasteellisuuteen.

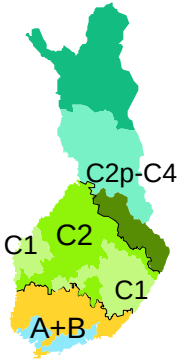
2

Tutkimuksen tavoite ja toteutus

Tutkimuksen toteutus

Vastaajamäärä	▪ Maatilojen kehitysnäkymät kyselytutkimus ▪ Mukana 4 442 maatilaa ▪ Tavanomaisia = 3 739 kpl ▪ Luomutilat = 703 kpl
Kohderyhmä ja otanta	▪ Aktiivimaatilat ▪ Näytelähde: ▪ MMM/Mavi maaseutuelinkeinorekisteri ▪ Edustaa kaikkia Suomen maatiloja, myös ruotsinkielisiä
Tiedonkeräys	▪ Maalis-huhtikuu 2018 ▪ Tiedonkeräys: internetkysely puhelinaktivoinnilla ▪ Vastanneiden kesken arvotaan palkintoja. ▪ Tiedonkeräys ja -käsittely toteutettu SFS-ISO 20252 -standardia noudattaen.
Aineiston käsittely	▪ Koko tutkimusaineisto painotettu vastaamaan kaikkia maatiloja 3-ulotteisella painotusmatriisilla: ELY-keskus, tilamäärä tuotantosunnittain ja peltoala ▪ Kotieläintalouden tuotantosunnat painotetaan eläinmäärien ja alueiden mukaan

Tutkimusnäyte / luomutilat



	Näyte kpl	
Tiloja, kpl	703	
<u>Tukialueittain:</u>	<u>kpl</u>	<u>%-näytteestä</u>
• A + B –alueet	265	42%
• C1 –alue	169	26%
• C2 –alue	224	28%
• C2p-C4-alueet	45	5%
<u>Tilakoko, ha/tila:</u>		
• 0-4.99	53	2%
• 5-19.99	116	36%
• 20-49.99	232	36%
• 50-99.99	178	17%
• 100-	124	8%

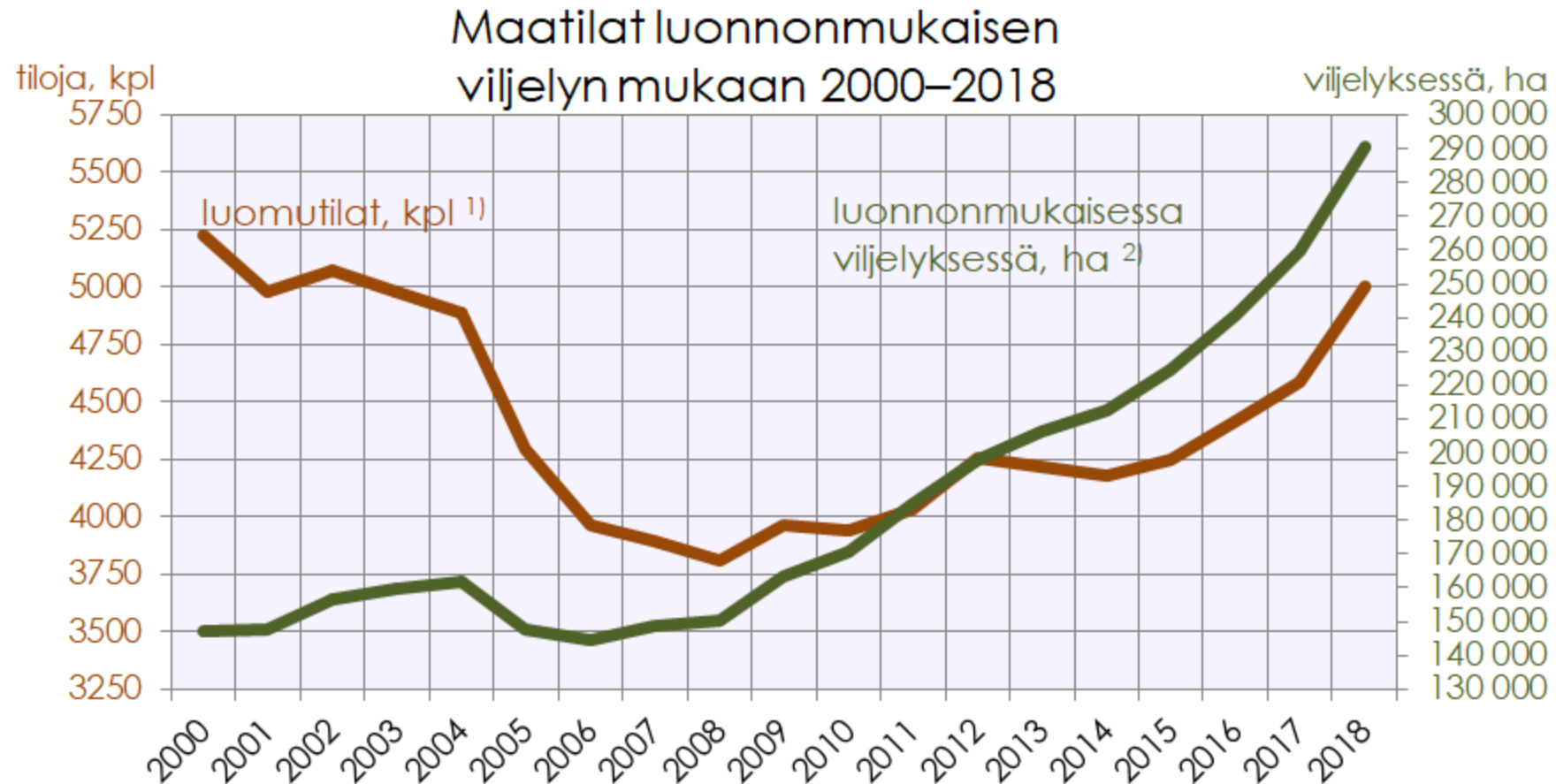
Tutkimusnäyte / luomutilat

	Tiloja, kpl
<u>Päätuotantosuunnittain:</u>	
• Lypsykarja	94
• Muu nauta	160
• Sika	6
• Muu kotieläin	50
• Vilja	246
• Muu kasvi	126
• Muu	21
YHTEENSÄ	703

3

Luomutuotannon kehitys

Viljellystä peltoalasta noin 13 % on luonnonmukaisessa viljelyssä

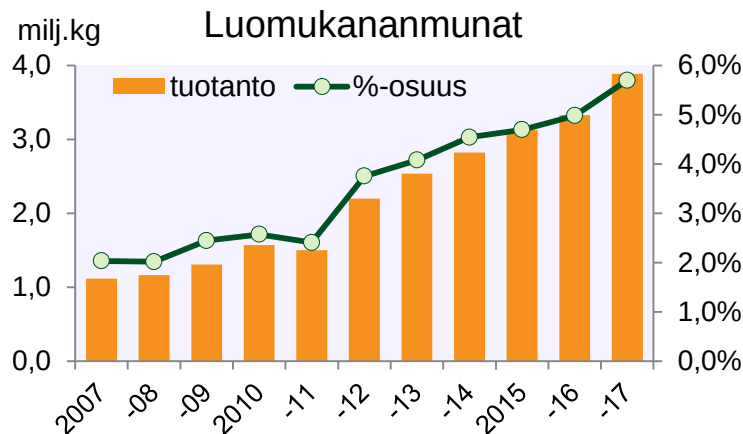
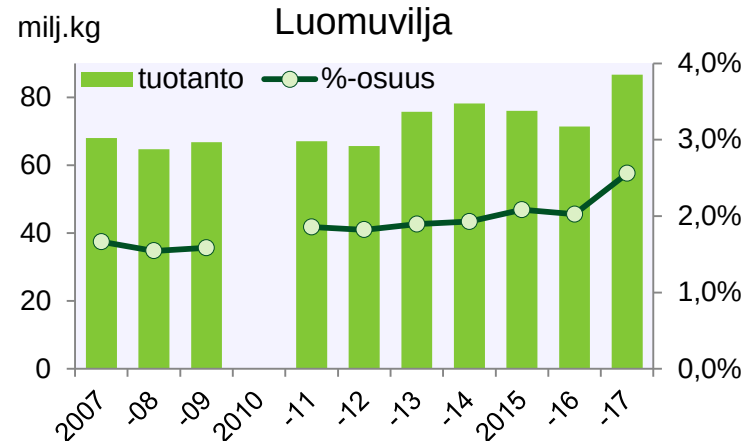
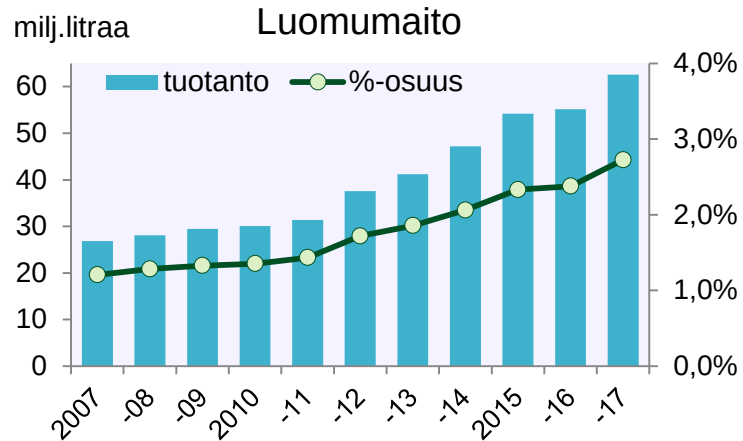


1) Tila kuuluu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmän piiriin

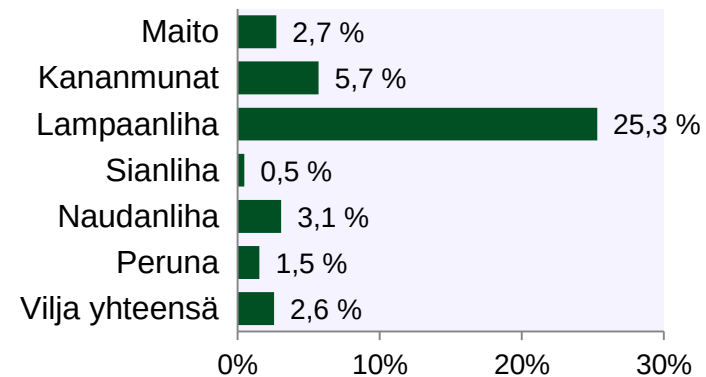
2) Luomuhyväksytty ala ja luomutuotantoon siirtymässä oleva ala

Lähde: Evira

Luomutuotteiden tuotanto



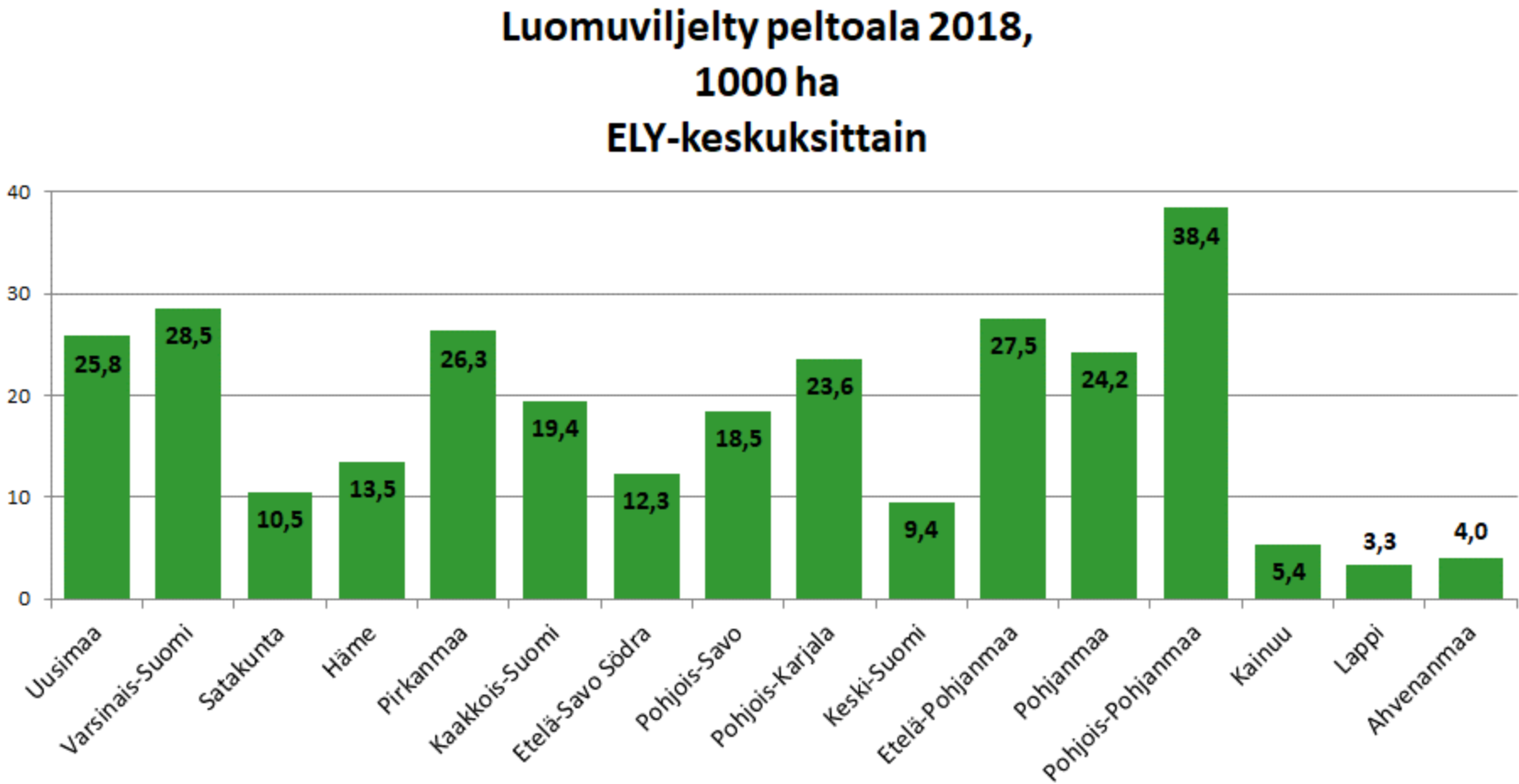
Luomutuotannon %-osuus kokonaistuotannosta 2017



Lähde: Luke

Luomualat* 2018, ELY-keskuksittain

Lähde: Evira



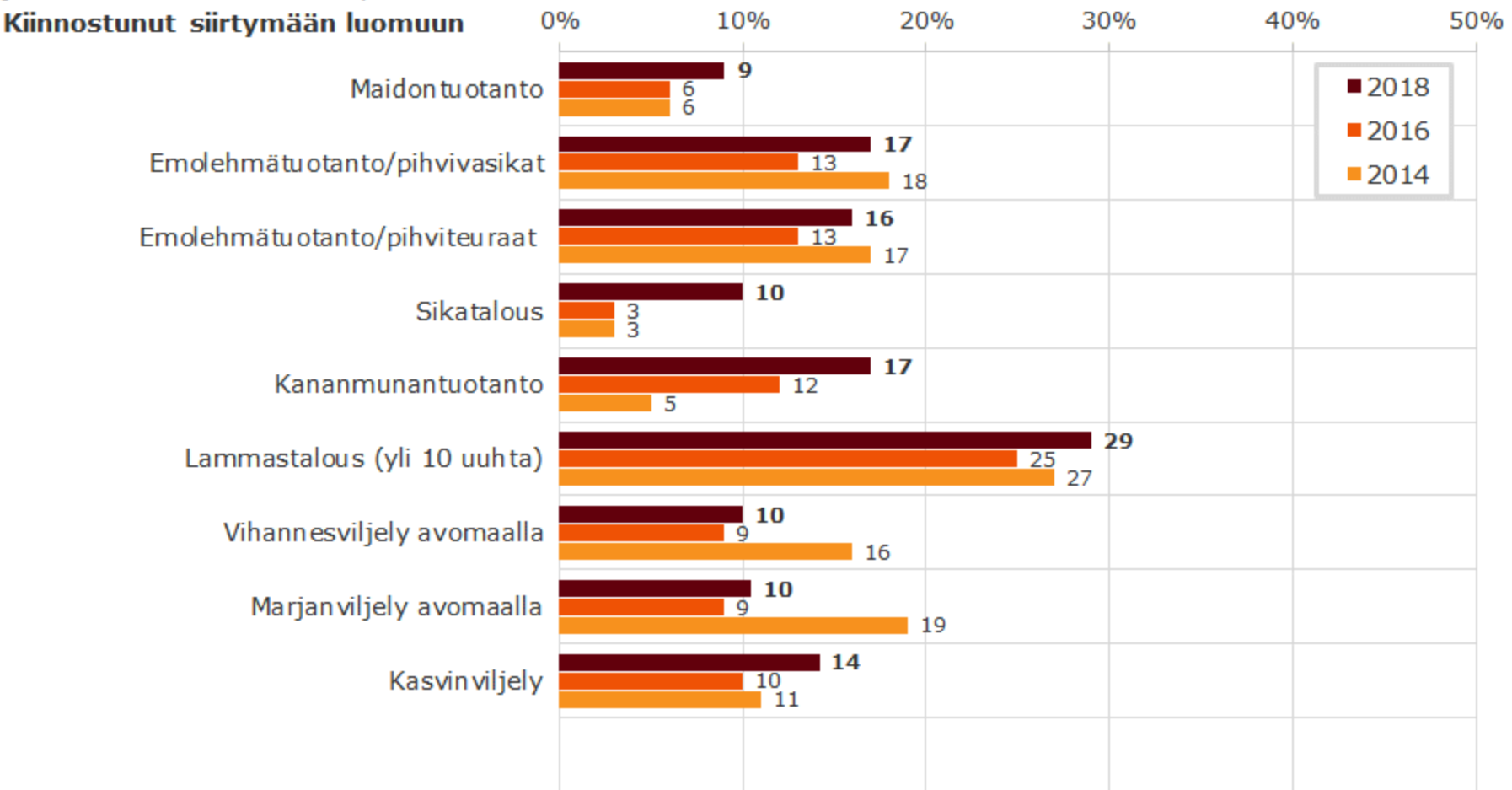
*Luomuhyväksytty ala ja luomutuotantoon siirtymässä oleva ala

7

Luomutuotannon jatkaminen ja luomukiinnostus

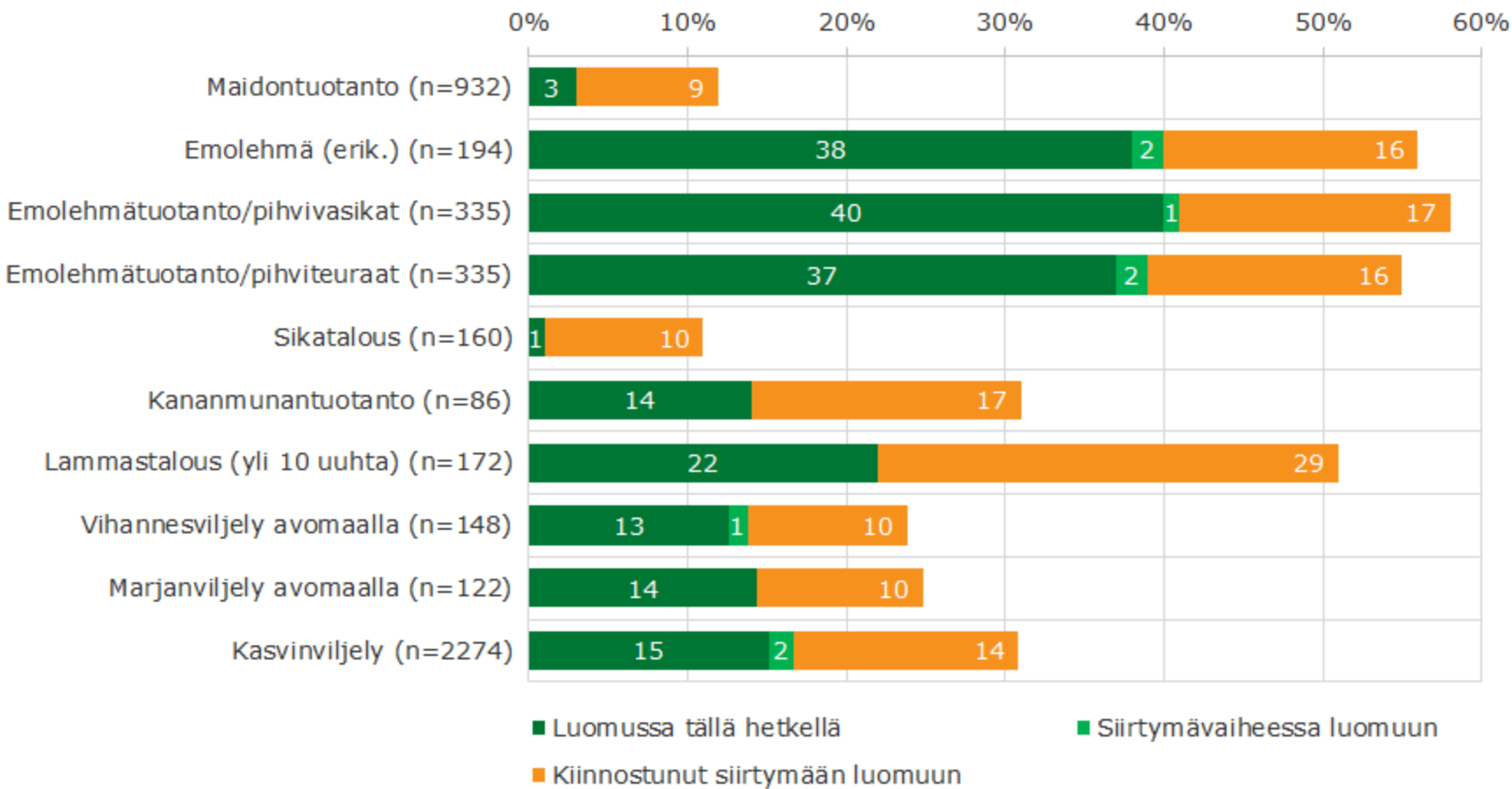
Luomukiinnostus jälleen kasvussa

Onko tilanne kotieläin- ja/tai kasvintuotanto luomutuotannossa, siirtymävaiheessa tai oletteko jatkossa kiinnostunut siirtymään luomutuotantoon?



Luomu kiinnostaa eniten lammis- ja emolehmätiloilla

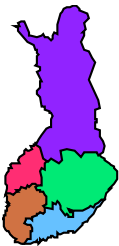
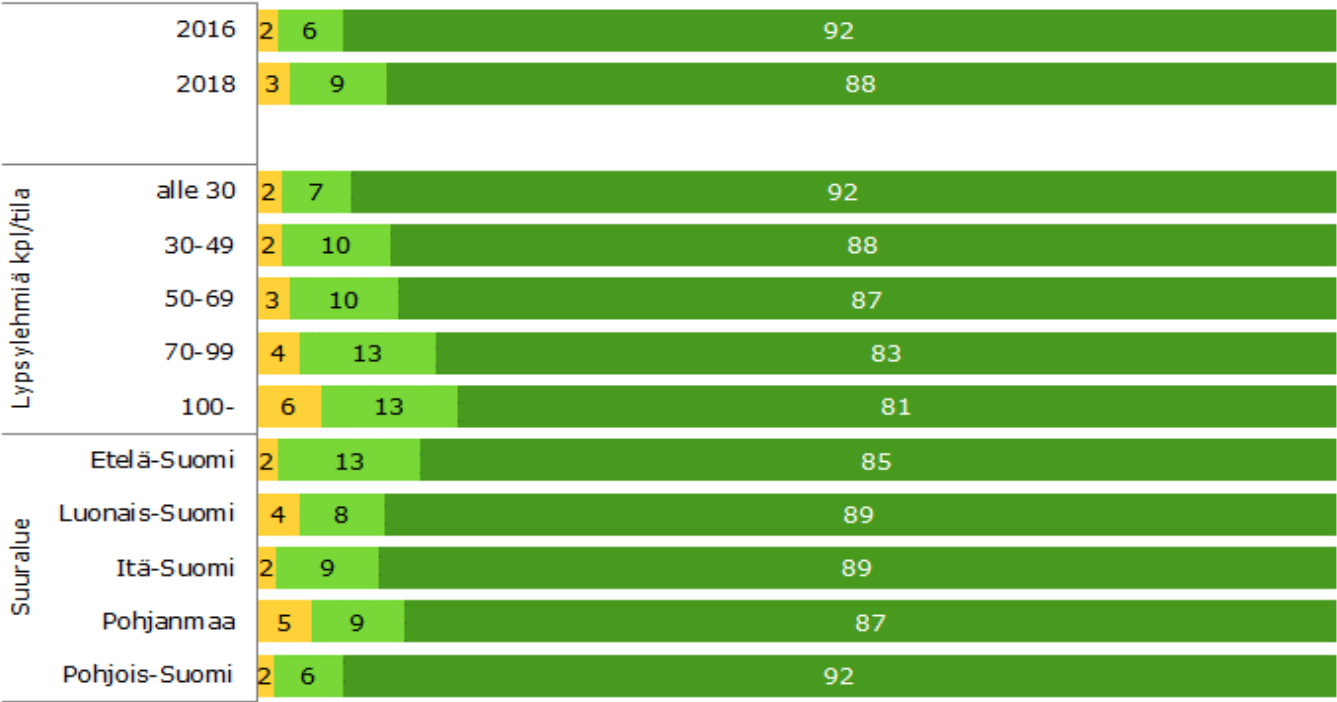
Onko tilanne kotieläin- ja/tai kasvintuotanto luomutuotannossa, siirtymävaiheessa tai oletteko jatkossa kiinnostunut siirtymään luomutuotantoon?



Kiinnostus luomumaidontuotantoon on hieman kasvanut

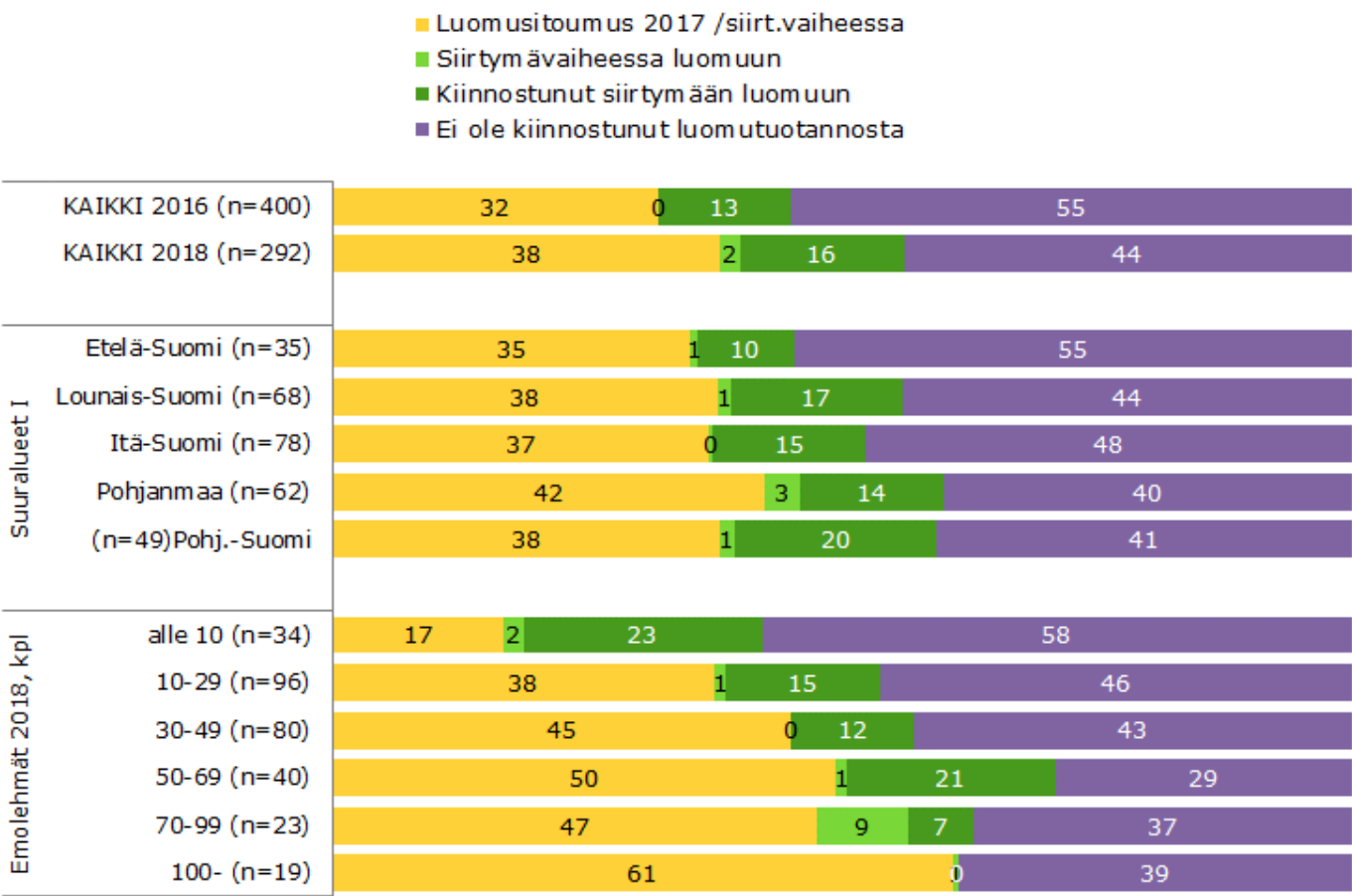
Kiinnostus luomumaidontuotantoon - % tiloista

■ Luomusitoumus 2017 ■ Kiinnostunut siirtymään luomuun
■ Ei ole kiinnostunut luomutuotannosta

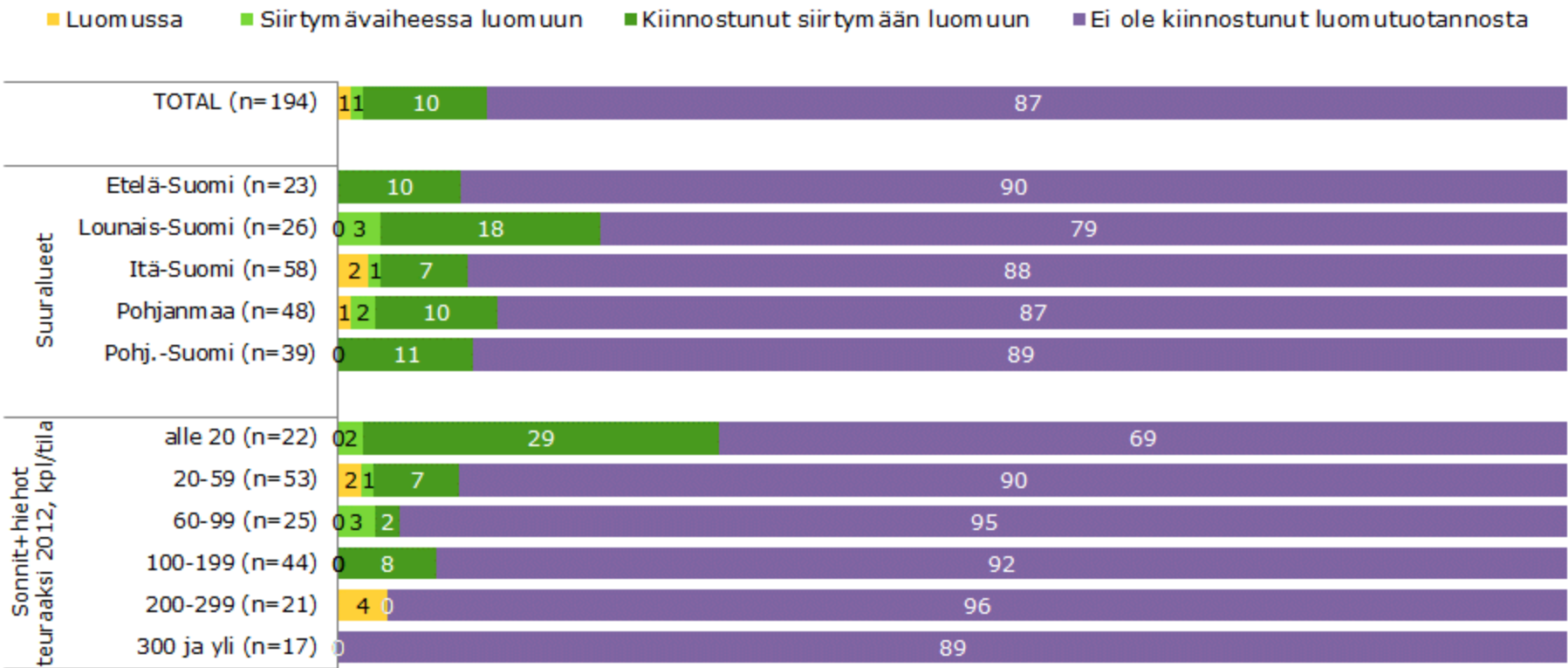


Luomutuotanto on yleisintä suurilla emolehmiätiloilla, kiinnostusta eniten pienillä tiloilla

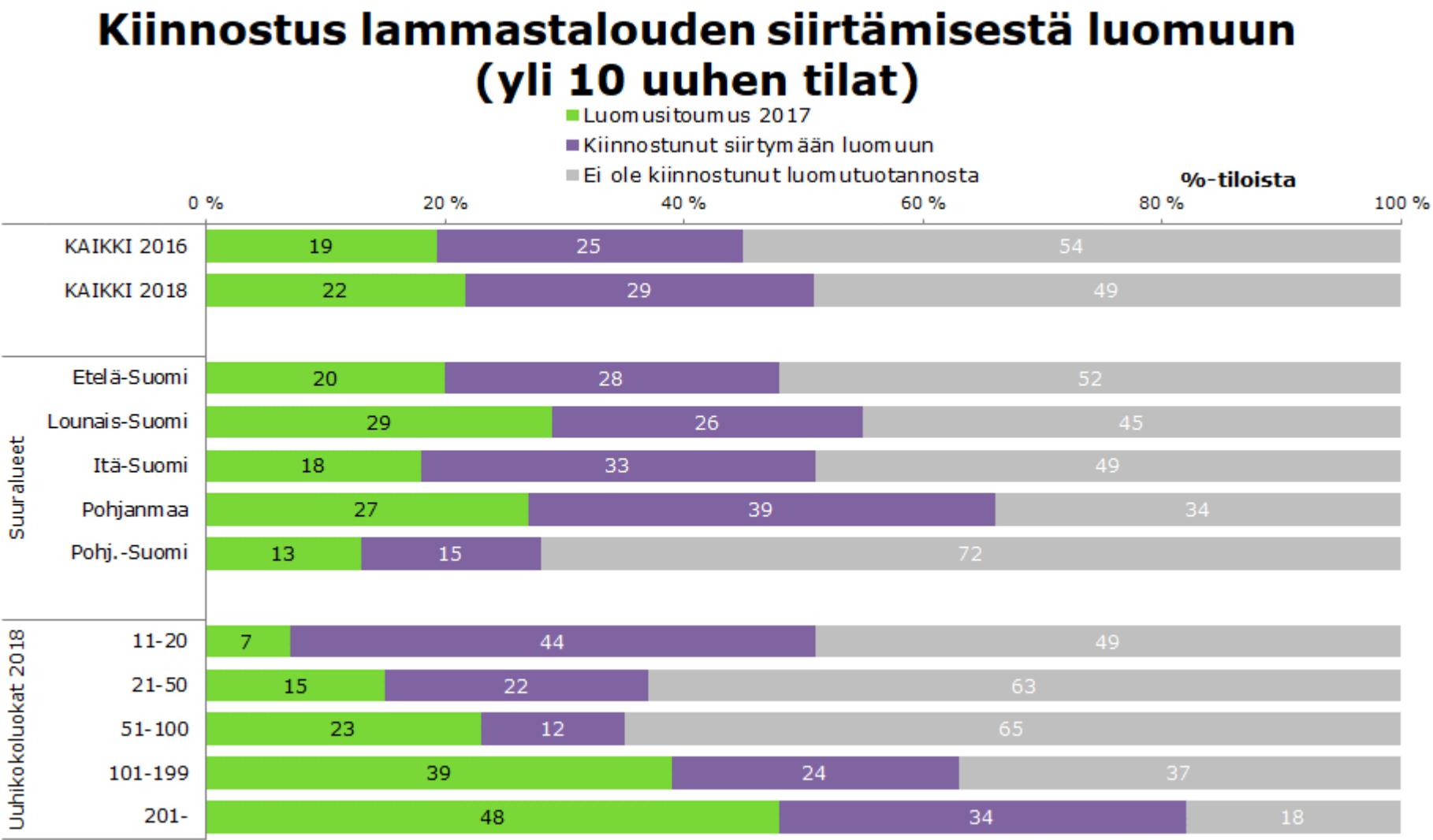
Kiinnostus luomutuotantoon - % erikoistuneista emolehmiätiloista



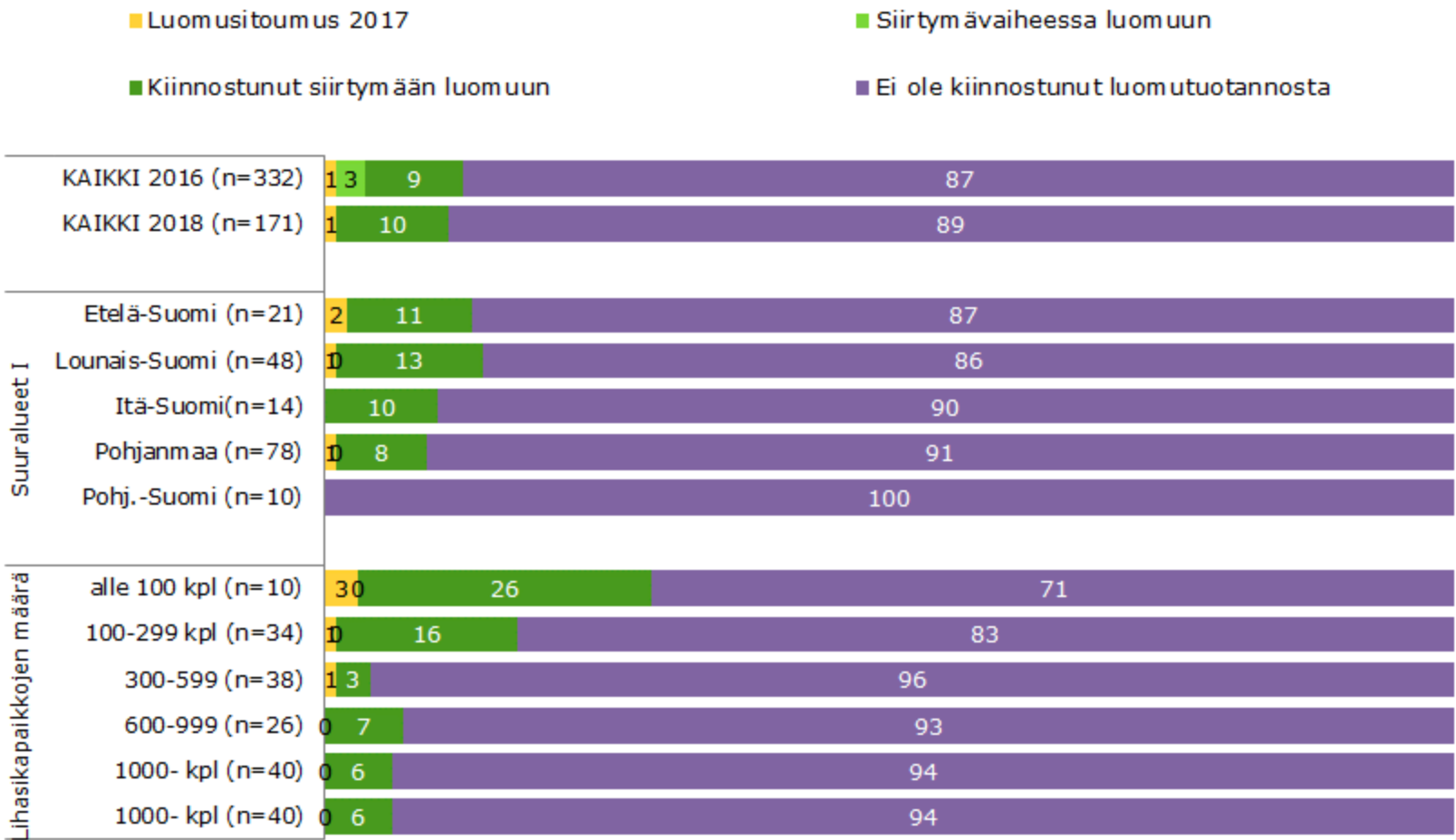
Kiinnostus naudanlihan luomutuotannosta
- % ostovasikoiden kasvatukseen erikoistuneista naudanlihatiloista



Isommat lammastilat useammin luomussa, pienemmillä enemmän kiinnostusta

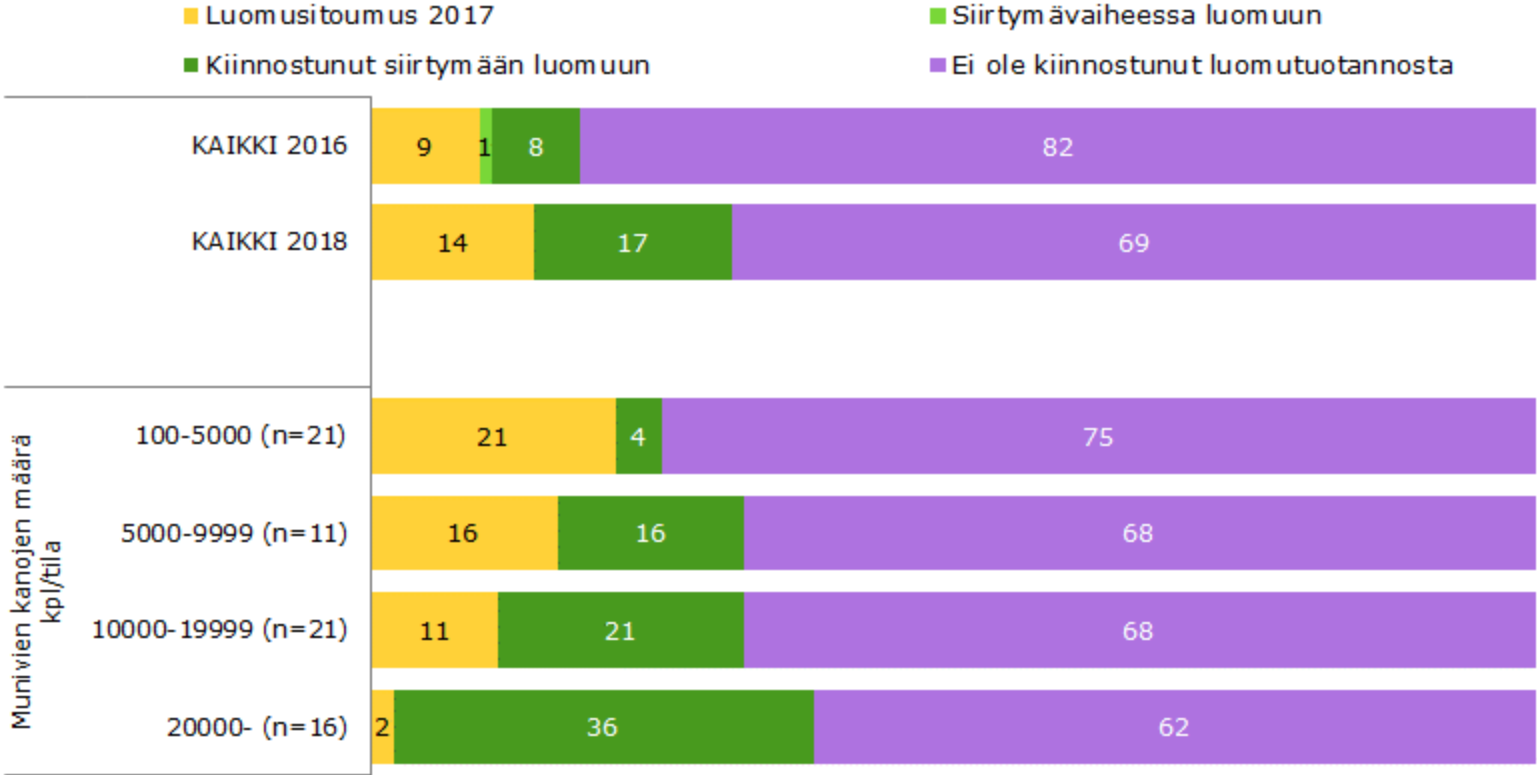


Kiinnostus luomusikatalouteen - % sikatiloista



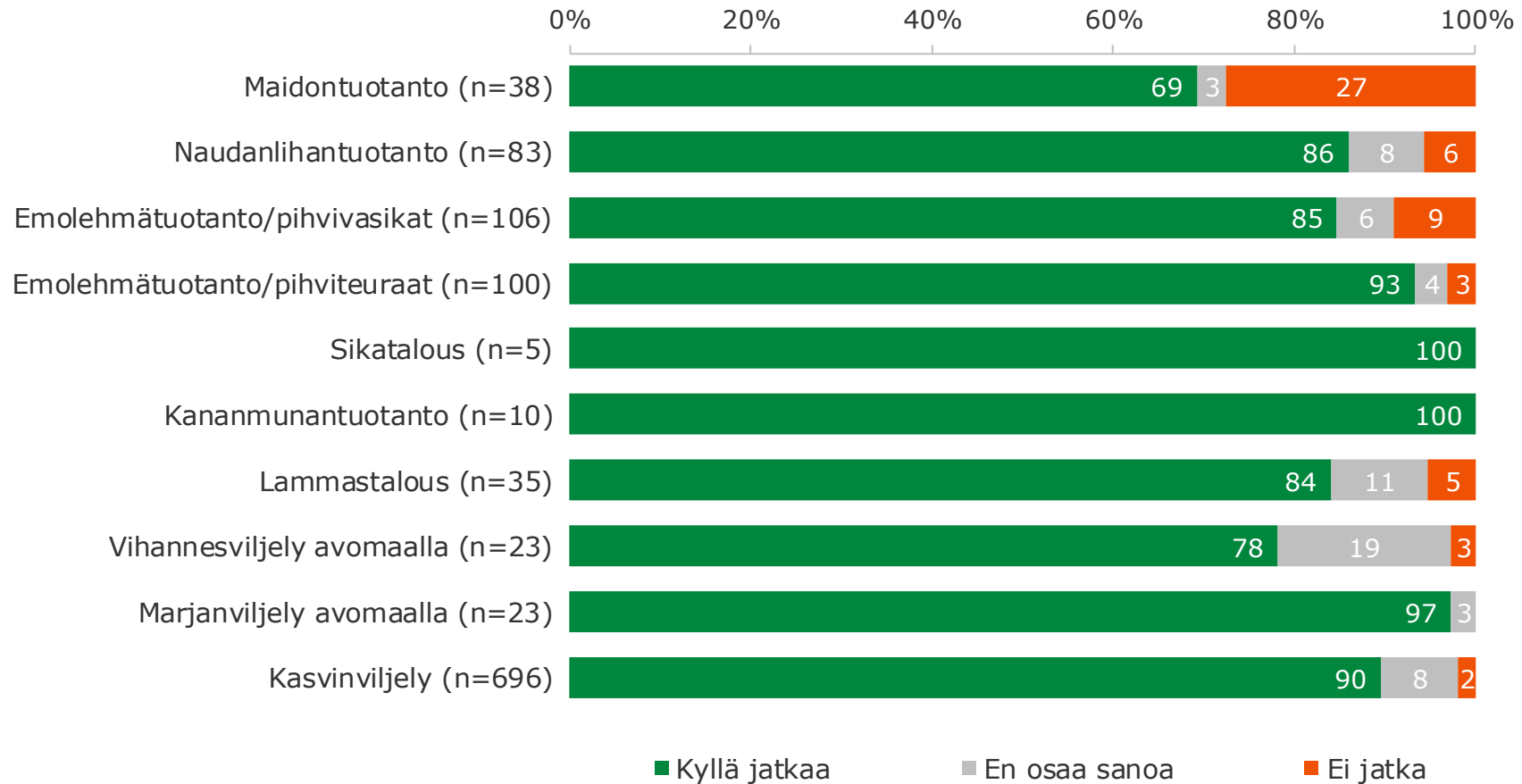
Isommilla tiloilla kiinnostus luomukananmunatuotantoon suurempaa

Kiinnostus luomukananmunan tuotantoon - % kanatiloista



Luomuun siirtyneet maatilat aikovat myös pysyä luomussa

Aiotteko jatkaa luomutuotannossa myös seuraavan viiden vuoden aikana?

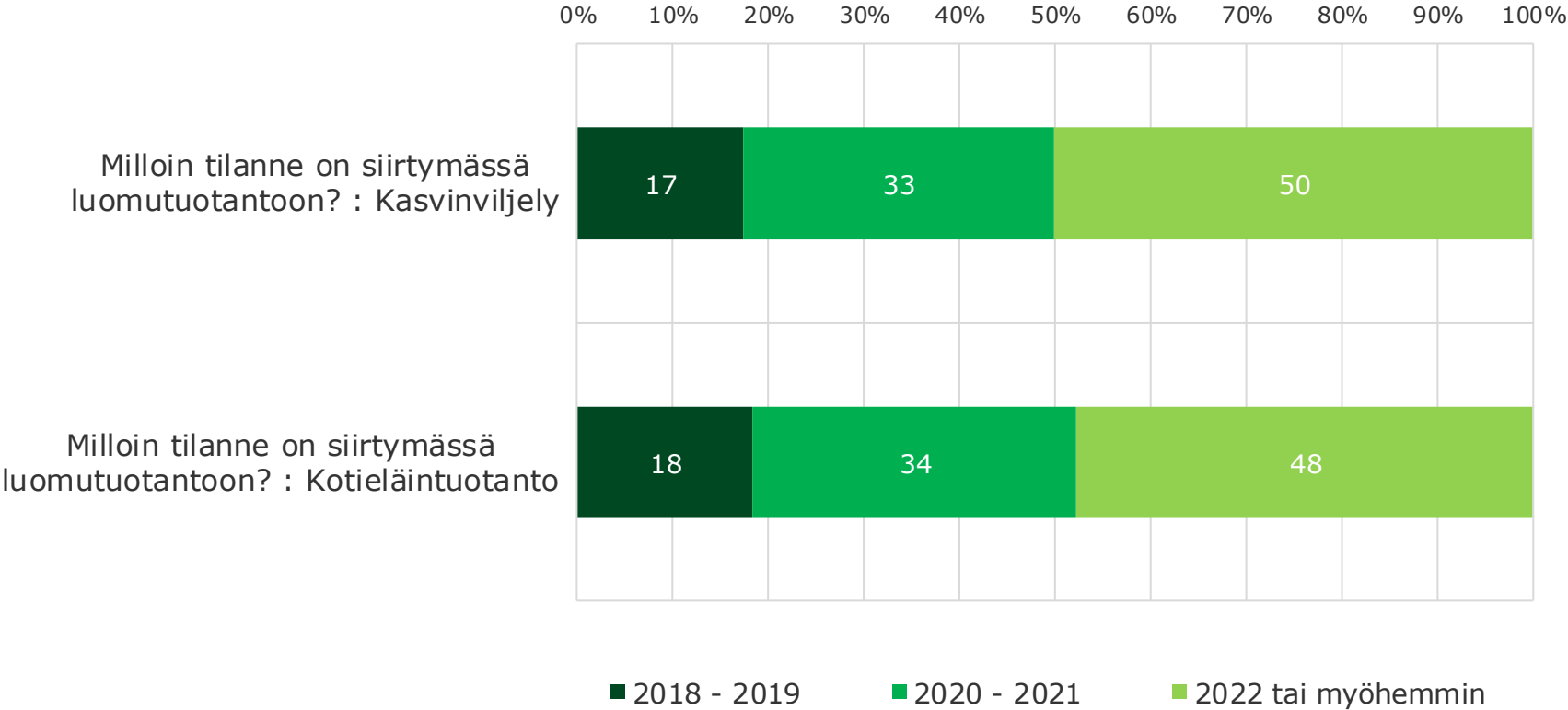


Suurin osa luomusta kiinnostunut ajattelee siirtyvänsä luomuun vasta 2022 tai myöhemmin

Milloin tilanne on siirtymässä luomutuotantoon? : Kasvinviljely

Milloin tilanne on siirtymässä luomutuotantoon? : Kotieläintuotanto

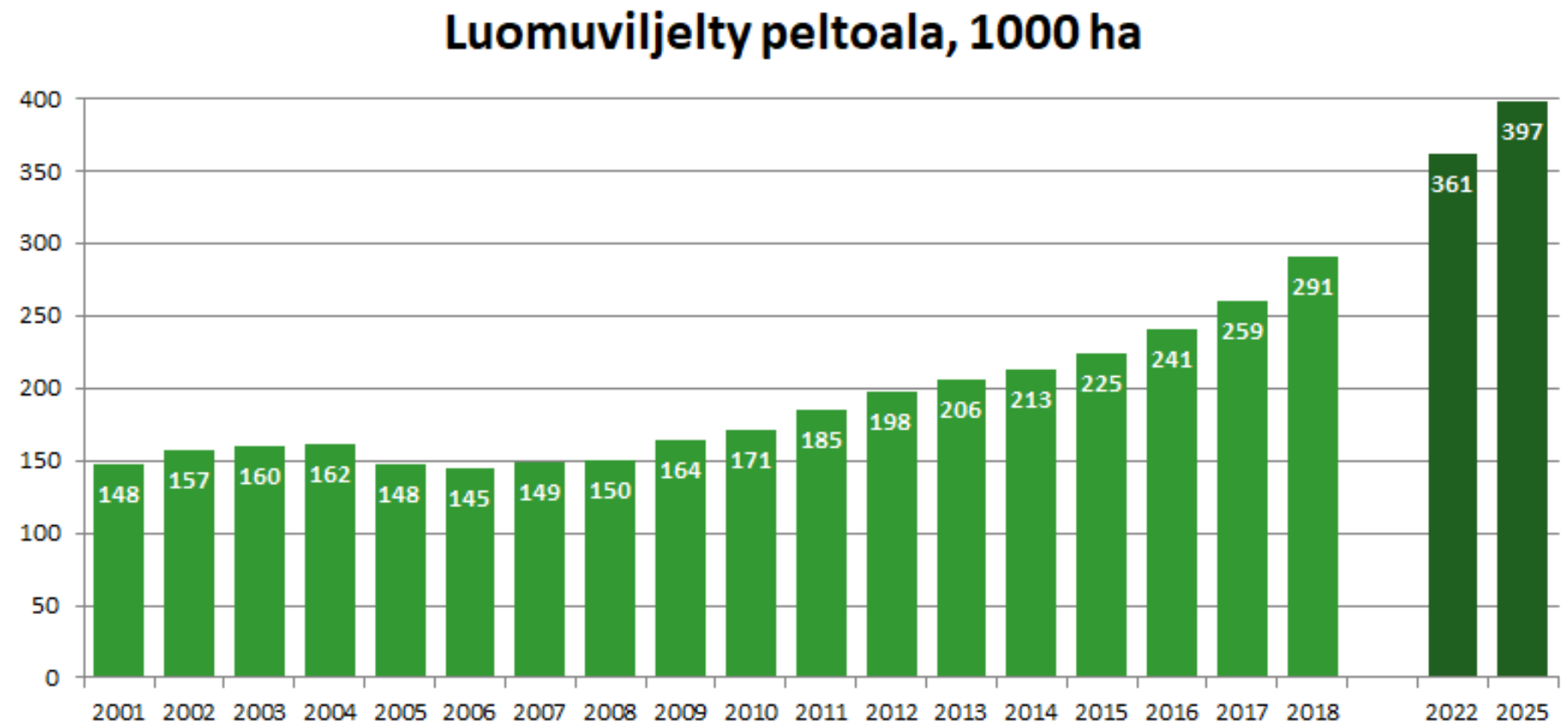
% tiloista, jotka kiinnostuneet siirtymään luomutuotantoon ja osanneet arvioida ajankohdan



4

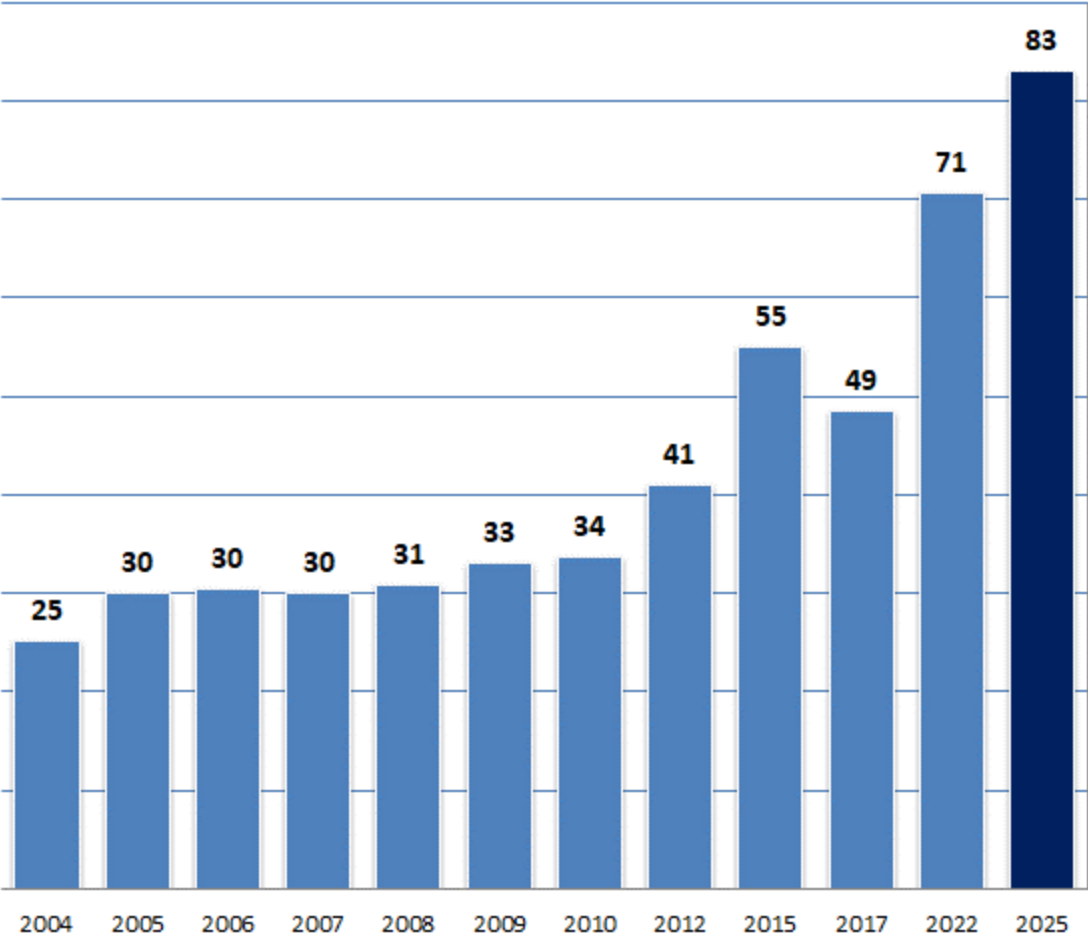
Luomutuotantoennusteet

Luomualan osuus koko maan peltoalasta nousee ennusteen mukaan vuoteen 2022 mennessä 16 prosenttiin (2018: 13 %)

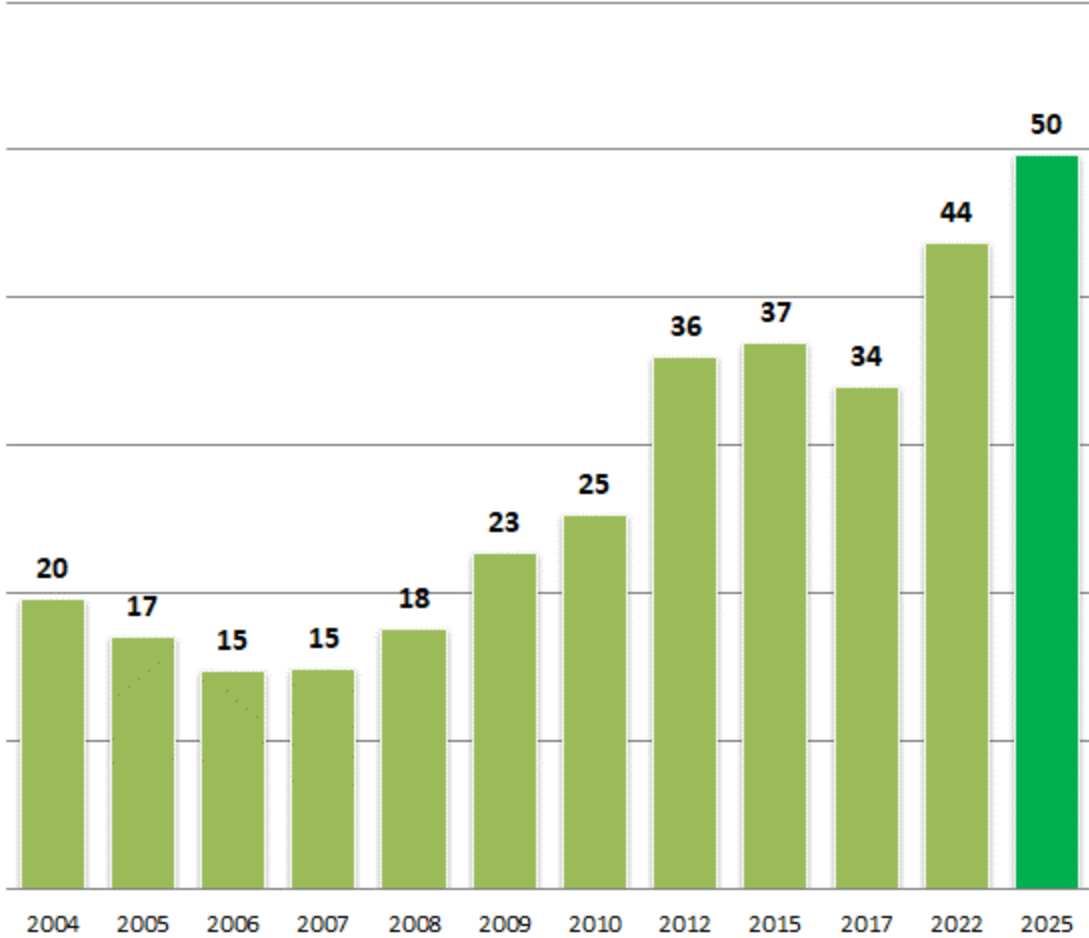


Luomumaito- ja emolehmätilat keskimääräistä suurempia

Luomu lypsylehmiä / tila (kpl)

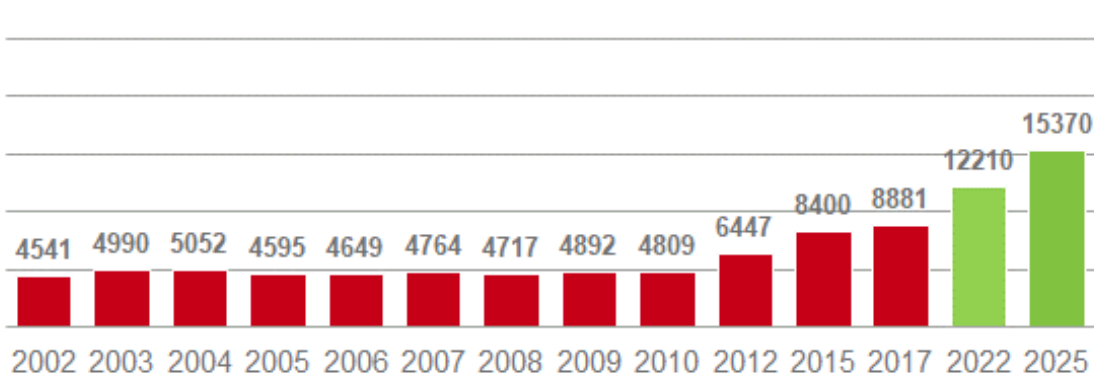


Luomu emolehmiä / tila (kpl)

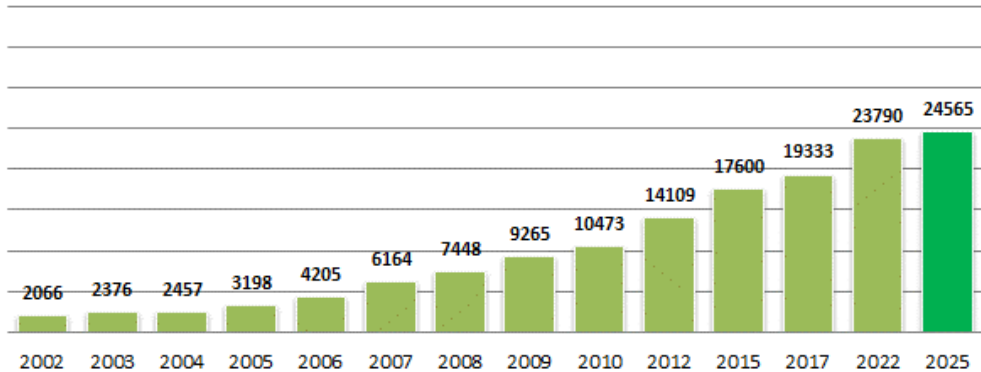


Luomumaidontuotanto voisi kasvaa 70 % vuoteen 2025 mennessä ja emolehmien määrä 27 %

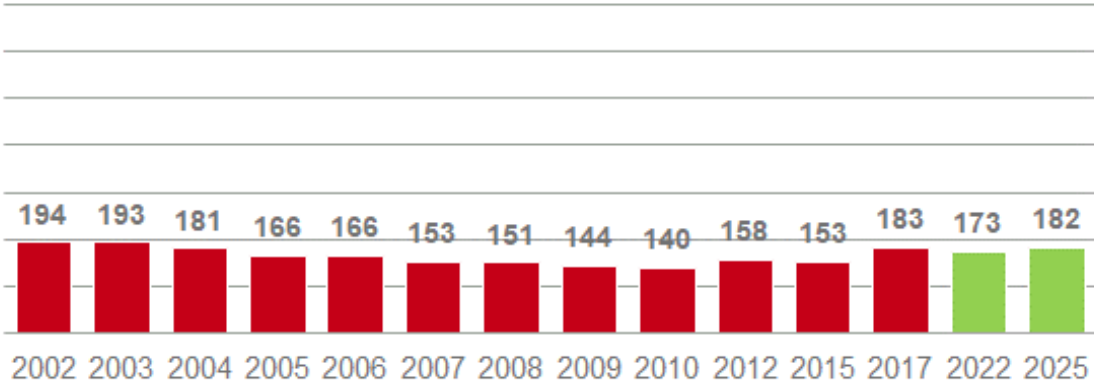
Lypsylehmiä



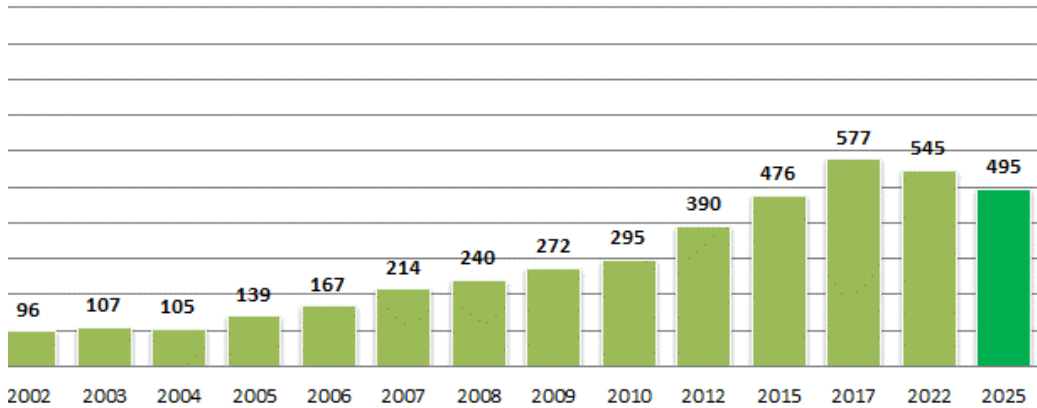
Emolehmiä



Lypsykarjatiloja

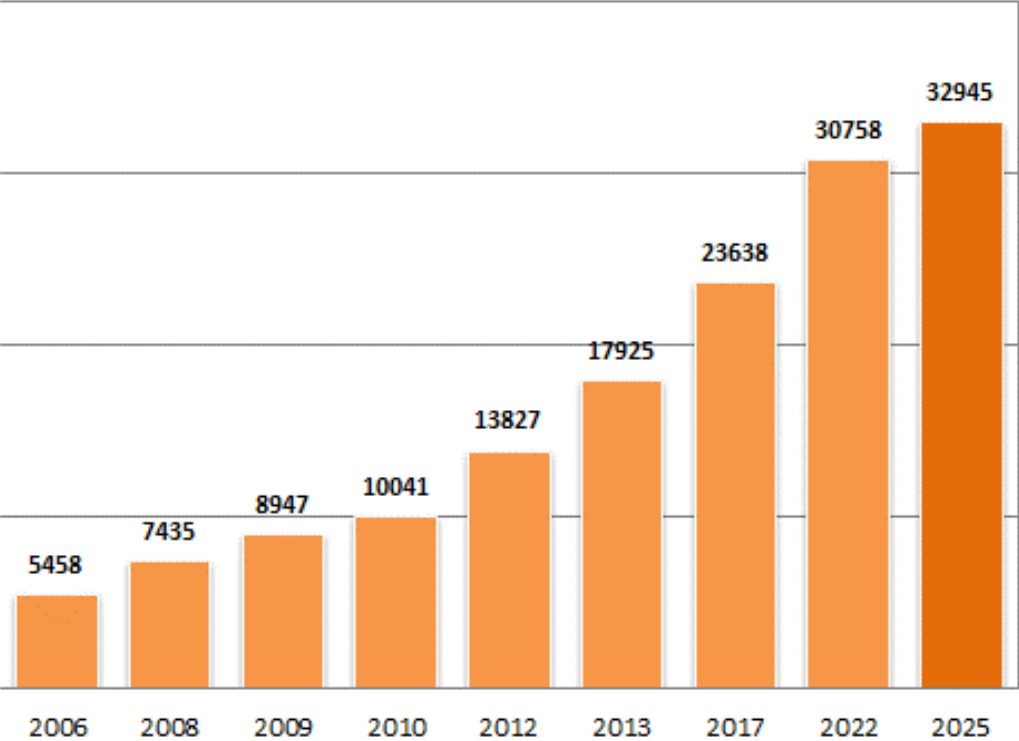


Emolehmätiloja

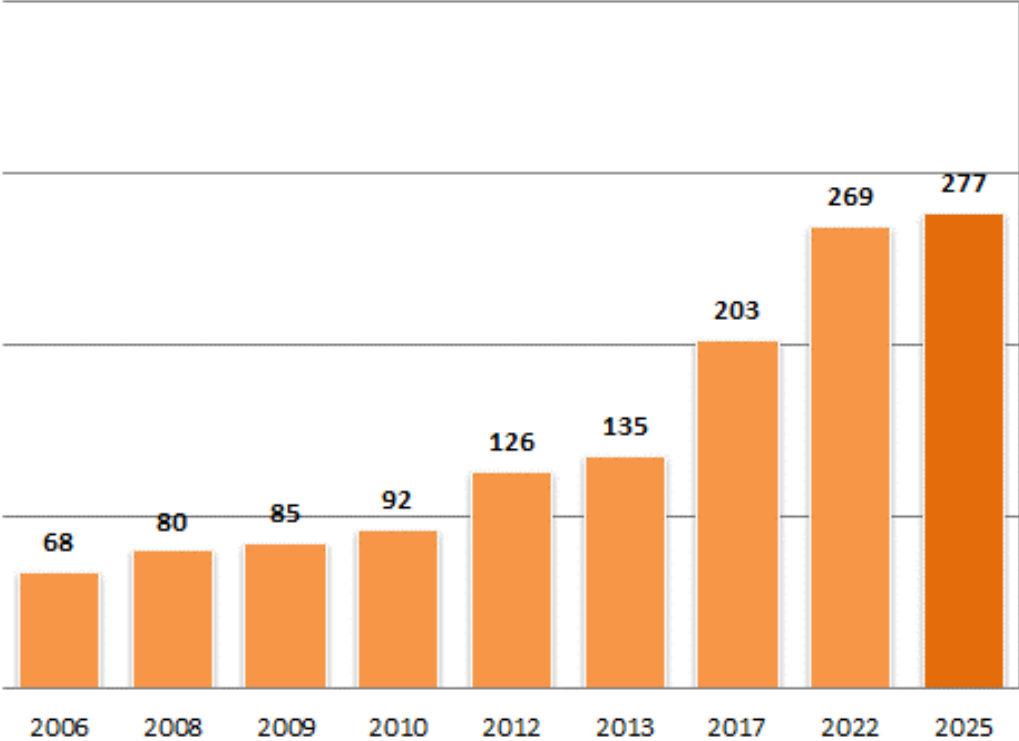


Luomulampaiden määrä voisi kasvaa lähes 40 % vuoteen 2025 mennessä

Luomu uuhia, kpl

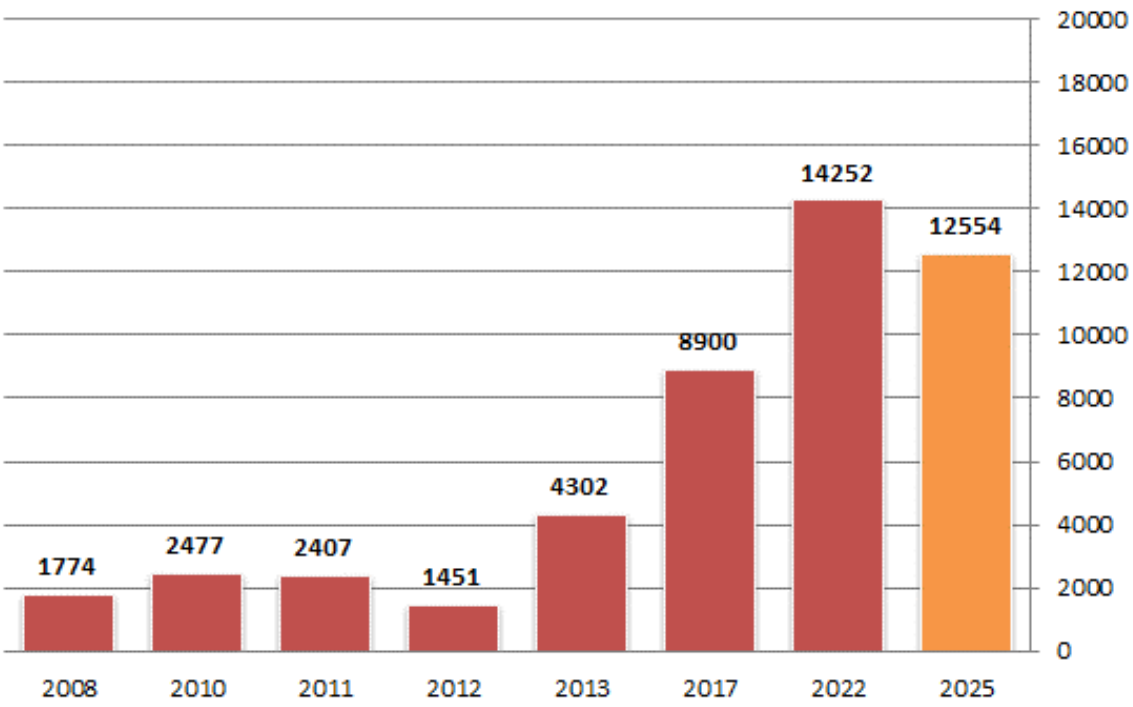


Luomu uuhitiloja, kpl

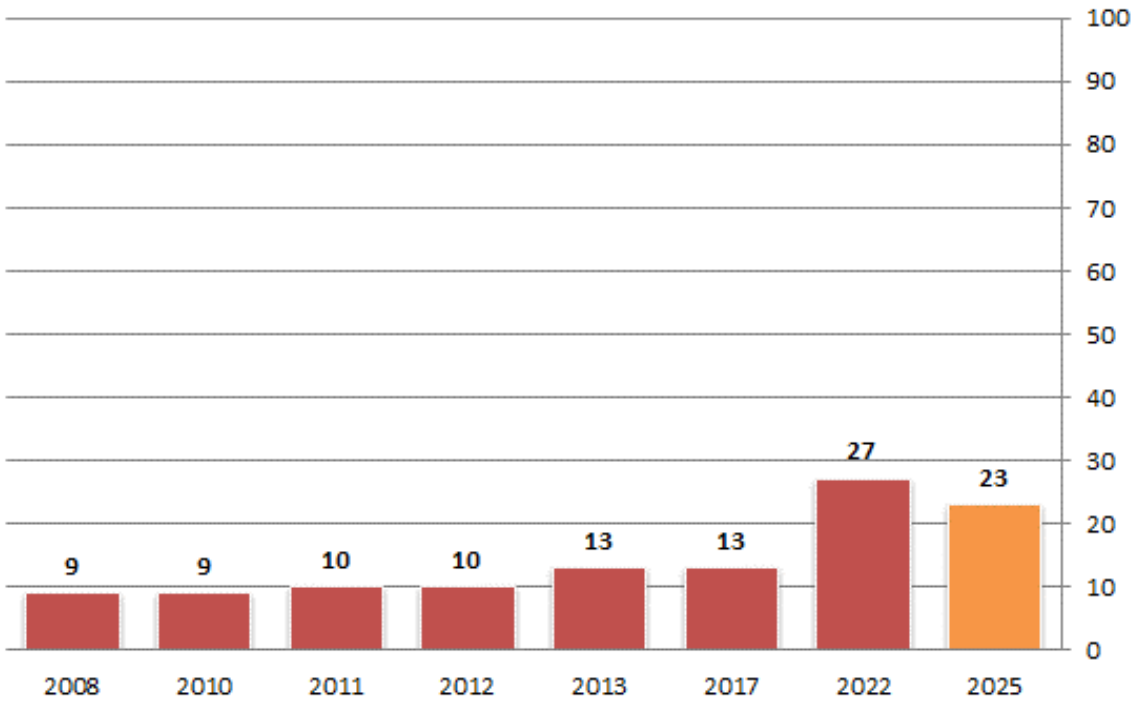


Vuoteen 2025 mennessä luomusianlihantuotanto voi kasvaa 40 prosenttia kiinnostuksen perusteella

Luomulihasikoja, kpl



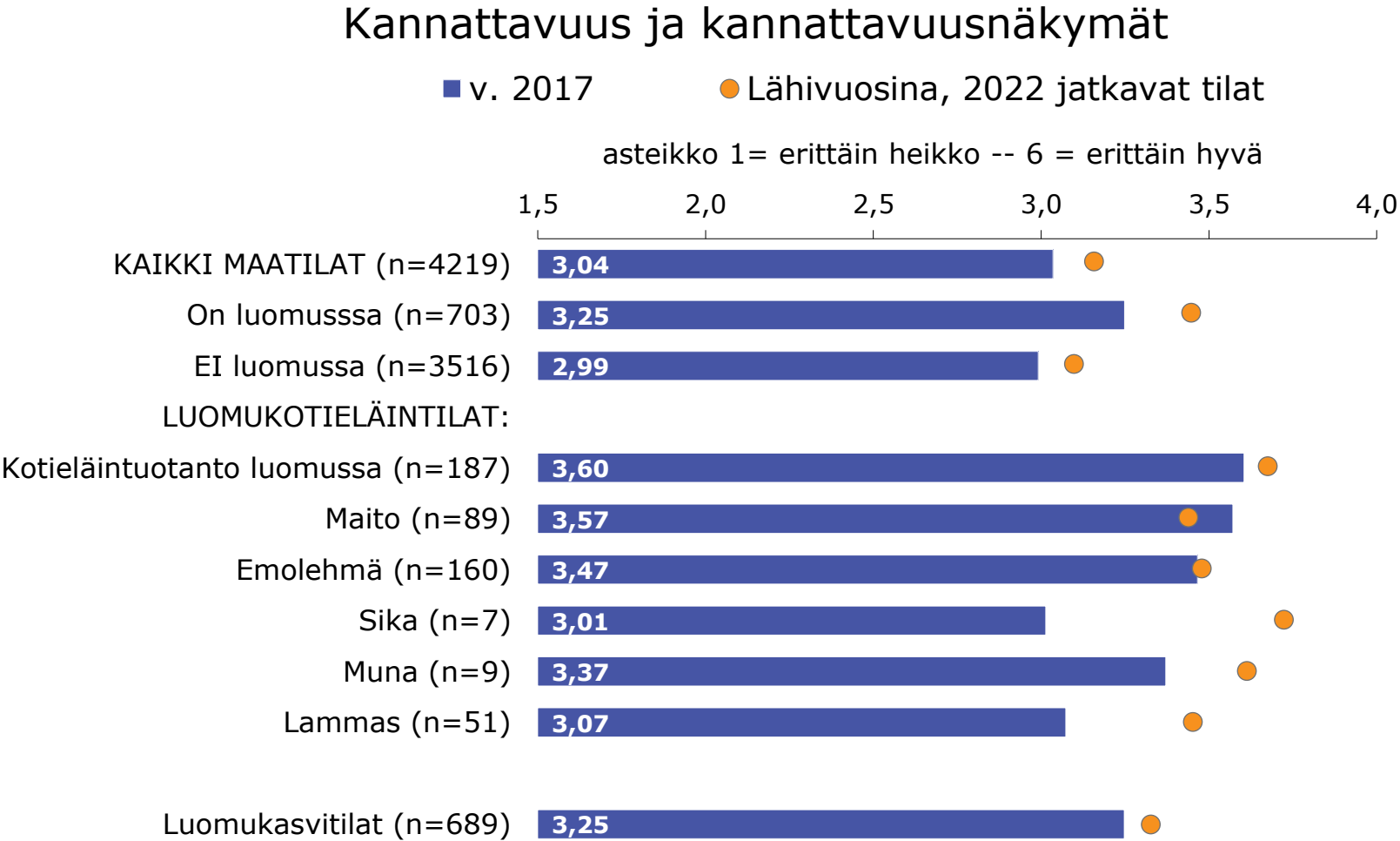
Luomu lihasikatiloja, kpl



5

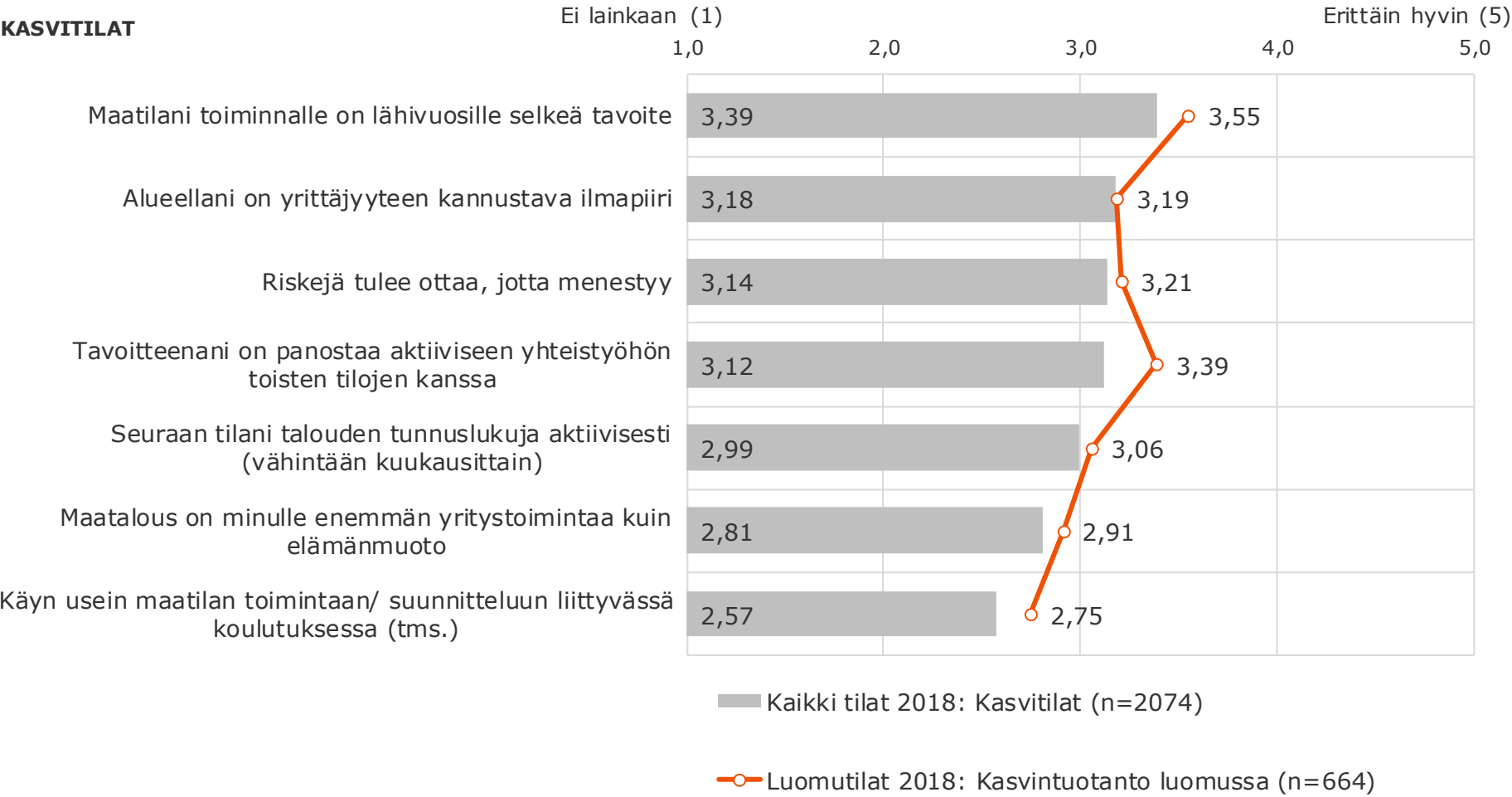
Kannattavuusnäkymät ja Yrittäjäominaisuudet

Luomutilojen kannattavuusnäkymät tavanomaisesti viljeltyjä paremmat



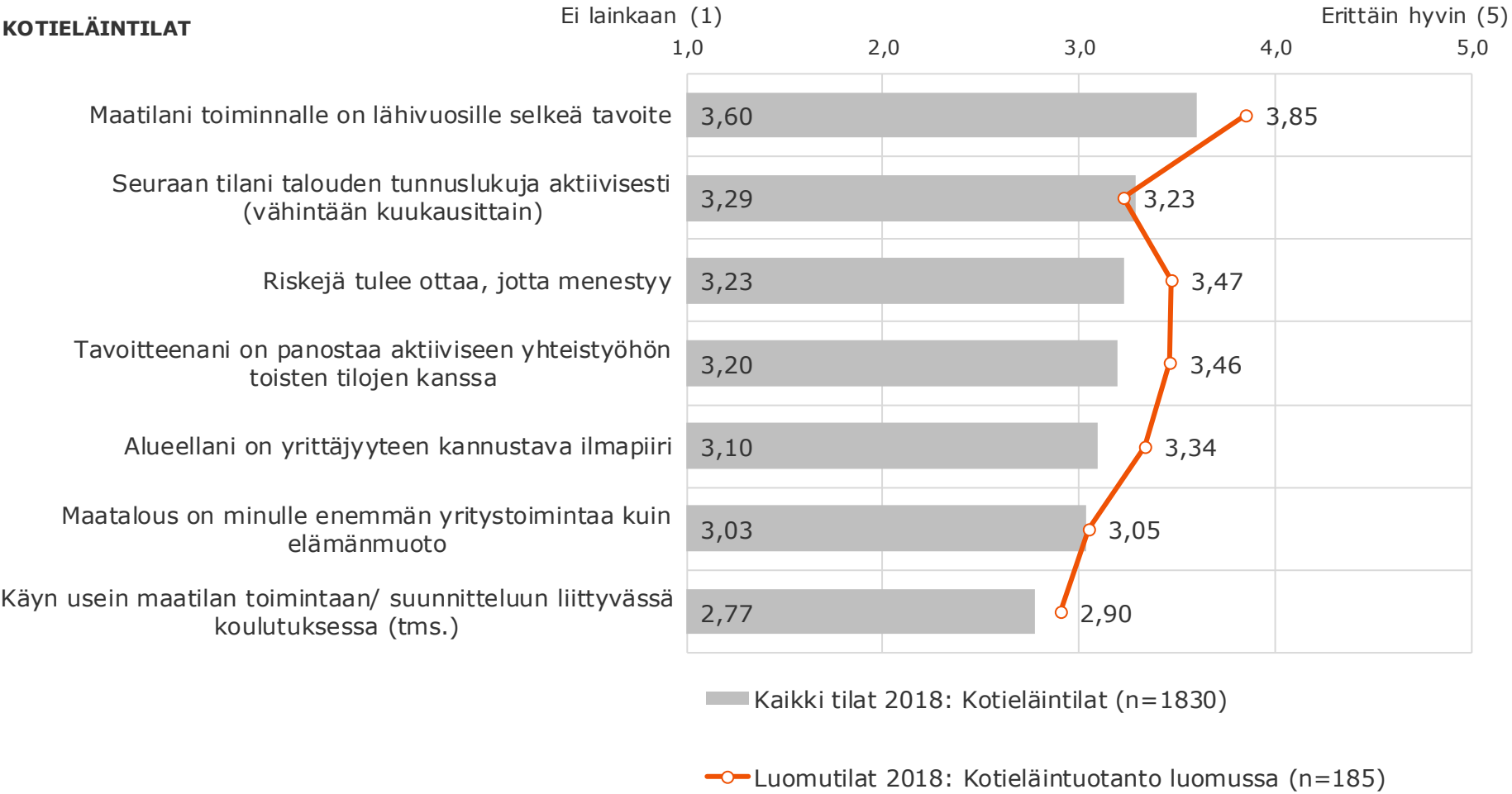
Yrittäjäominaisuudet - luomukasvitilat ja kaikki kasvitilat

Miten seuraavat lauseet kuvaavat maatilanne toimintaa ja talouden suunnittelua sekä yrittäjyyttänne?



Yrittäjäominaisuudet- luomukotieläintilat ja kaikki kotieläintilat

Miten seuraavat lauseet kuvaavat maatilanne toimintaa ja talouden suunnittelua sekä yrittäjyyttänne?

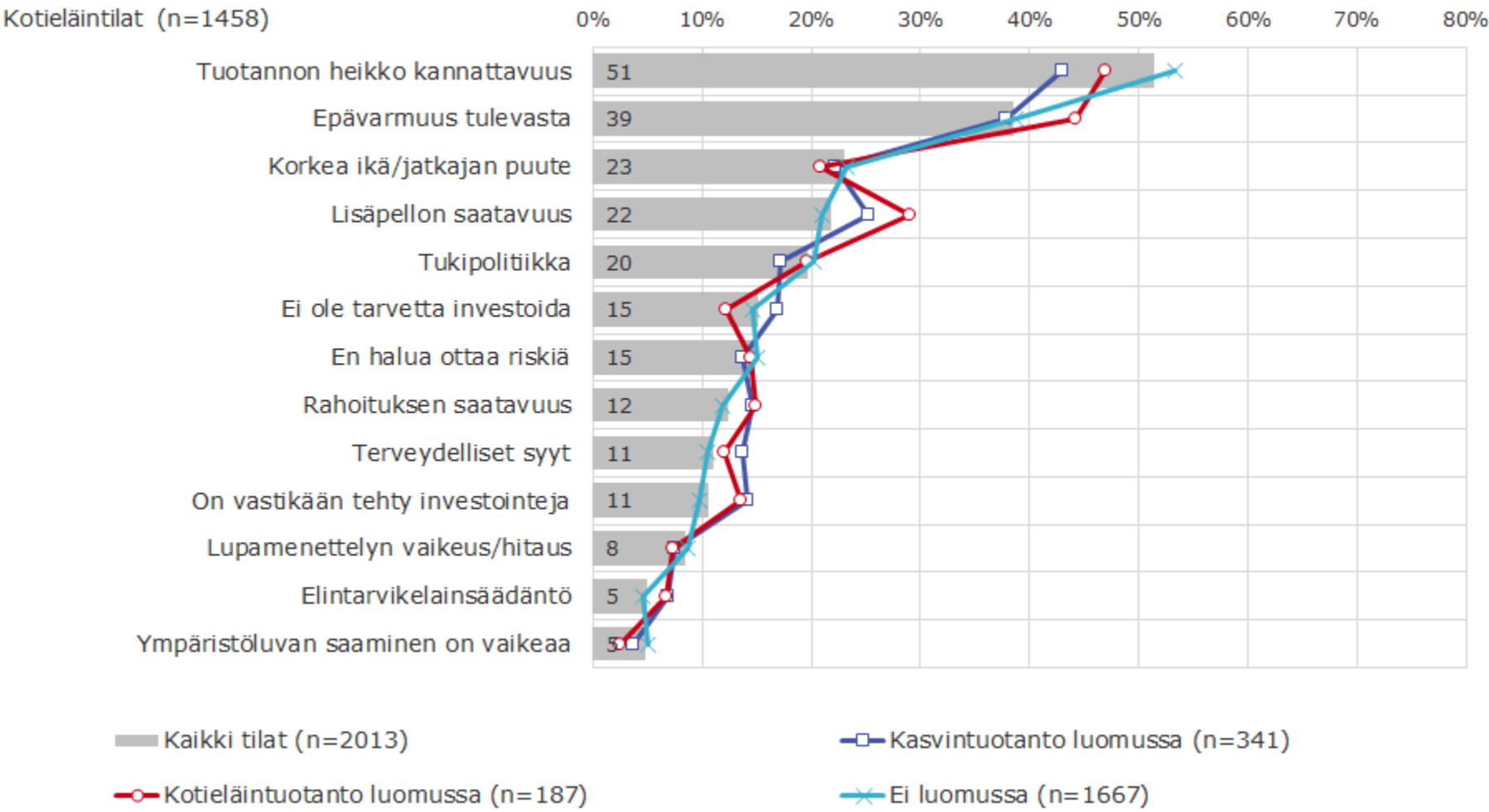


6

Kehittämisen esteet
Kiinnostus eri toimenpiteisiin

Laajennusinvestointeja rajoittavat tekijät

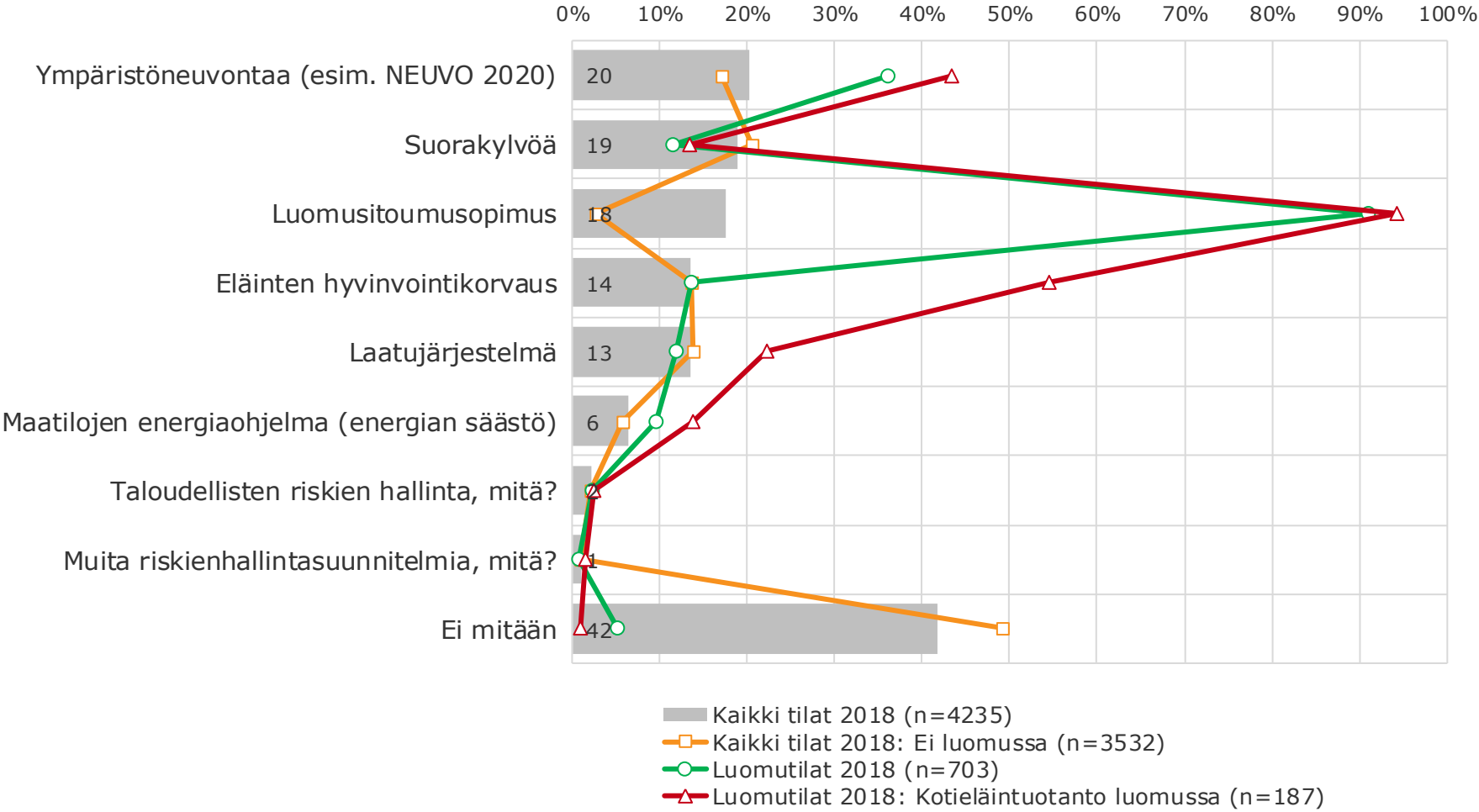
Mitä estää tai hidastaa tilallanne uus- tai laajennusinvestointeja kotieläinrakennuksiin?



Luomukotieläintiloilla eniten toteutettuja toimenpiteitä

Mitä seuraavista asioista tilallanne on jo toteutettu ja mistä olette (edelleen) kiinnostunut?

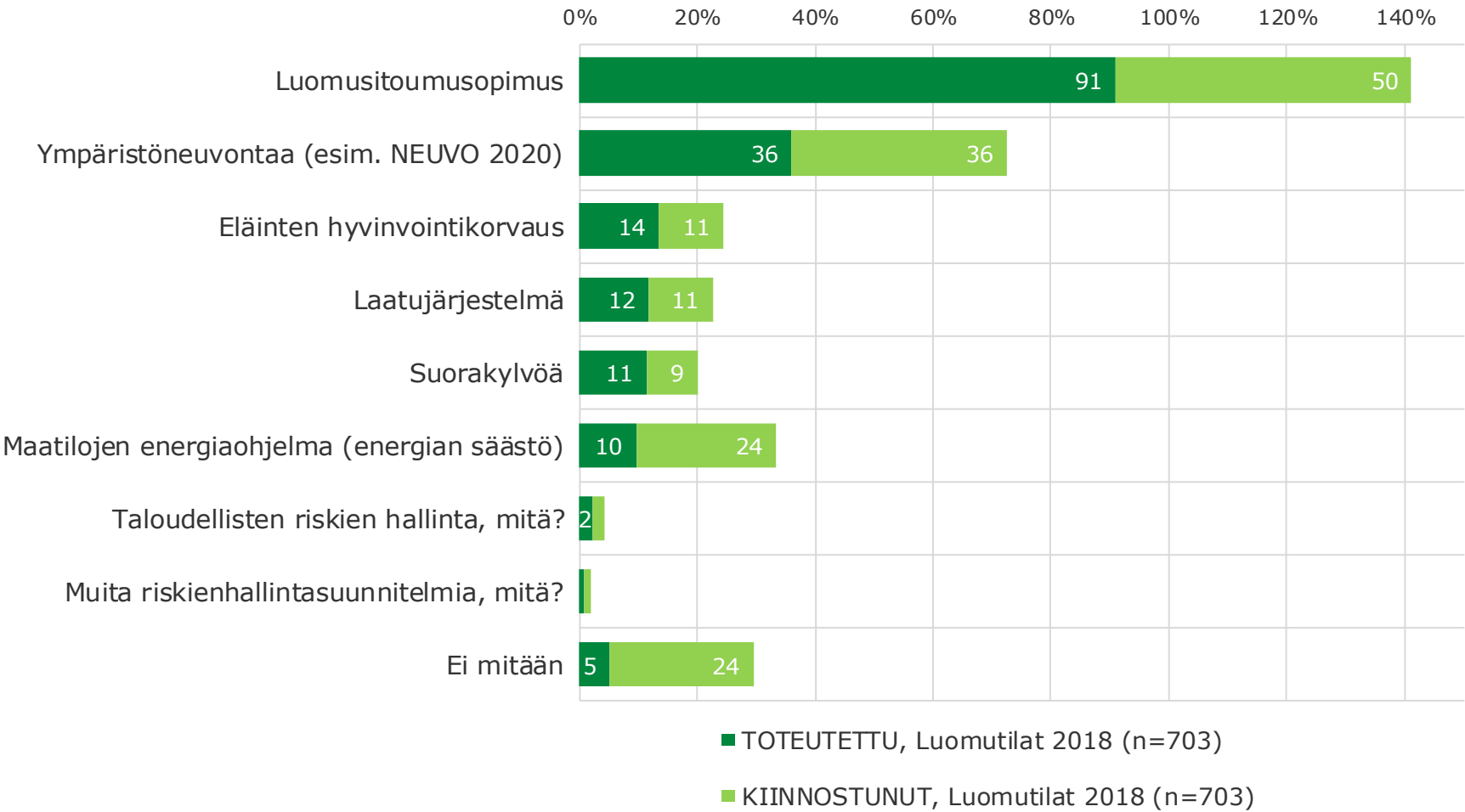
TOTEUTETTU



Luomutiloilla suurta kiinnostusta ympäristöneuvontaan ja maatilojen energiaohjelmaan

Mitä seuraavista asioista tilallanne on jo toteutettu ja mistä olette (edelleen) kiinnostunut?

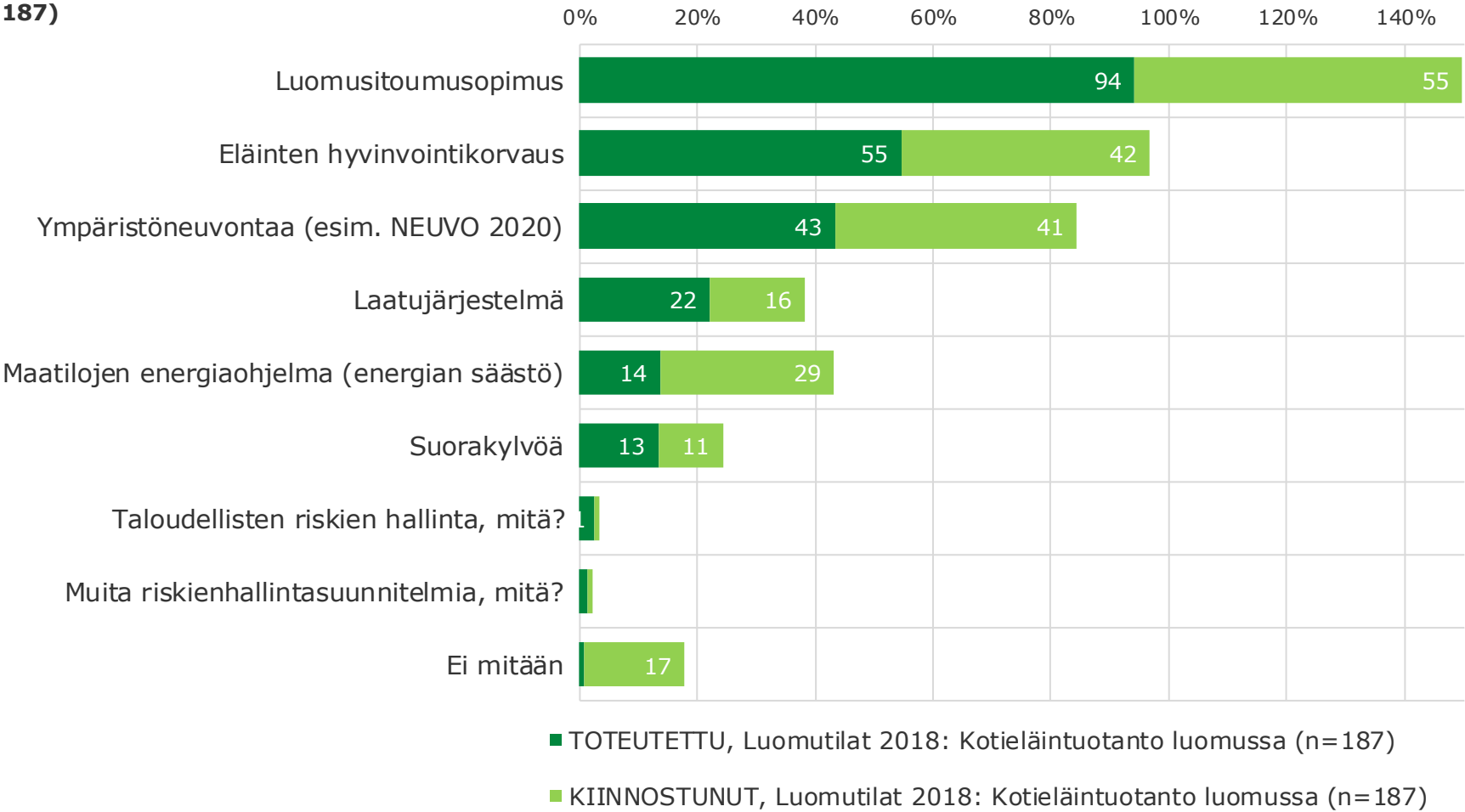
Luomutilat 2018 (n=703)



Luomukotieläintiloja kiinnostaa eniten eläinten hyvinvointikorvaus sekä ympäristöneuvonta

Mitä seuraavista asioista tilallanne on jo toteutettu ja mistä olette (edelleen) kiinnostunut?

Luomutilat 2018: Kotieläintuotanto luomussa (n=187)

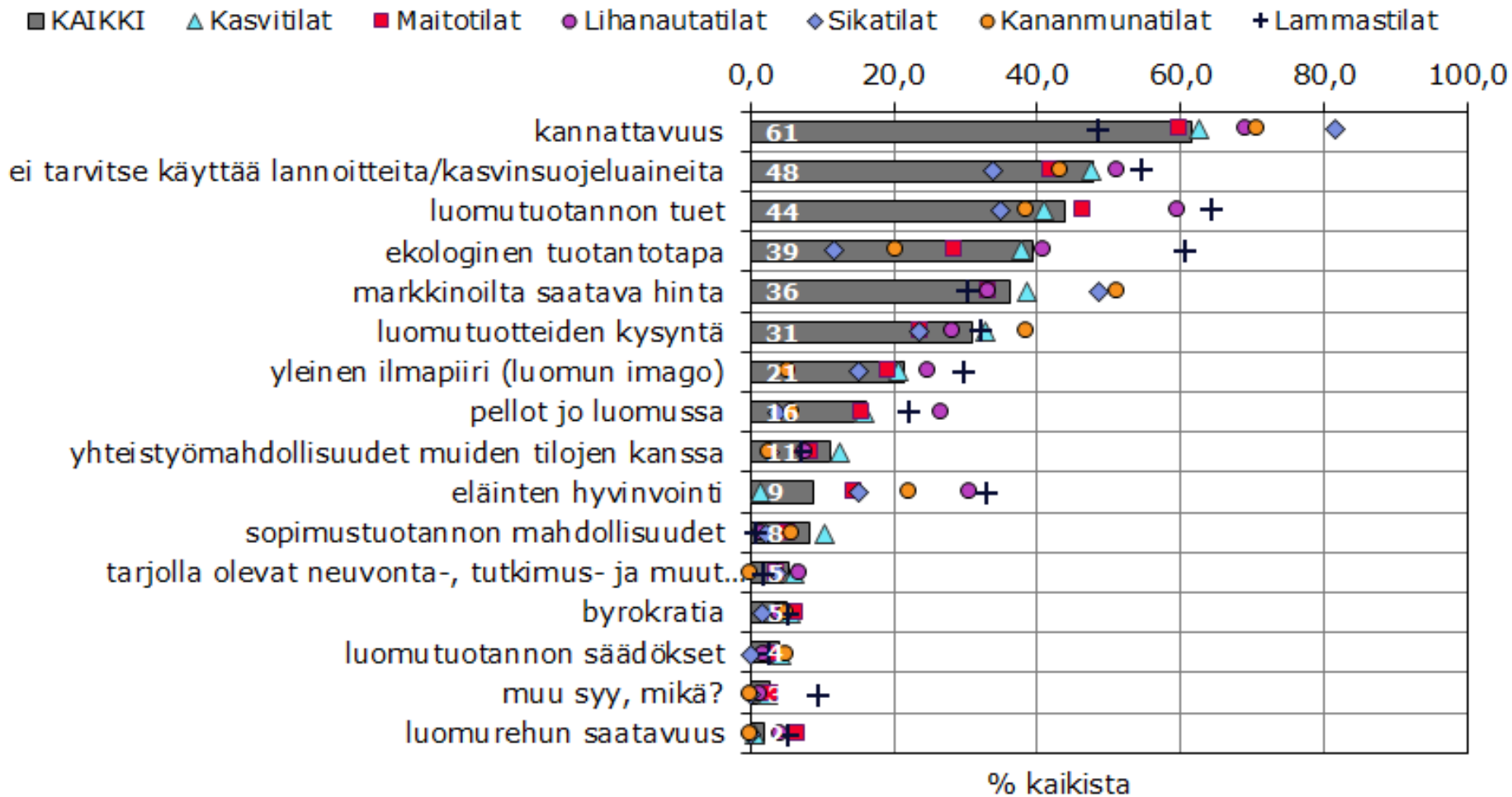


8

Miksi luomua?

Lammastiloja motivoi erityisesti ekologisuus, tuet ja eläinten hyvinvointi

Luomuun siirtymiseen vaikuttavat tekijät Kasvinviljely / PÄÄTUOTANTOSUUNTA



9

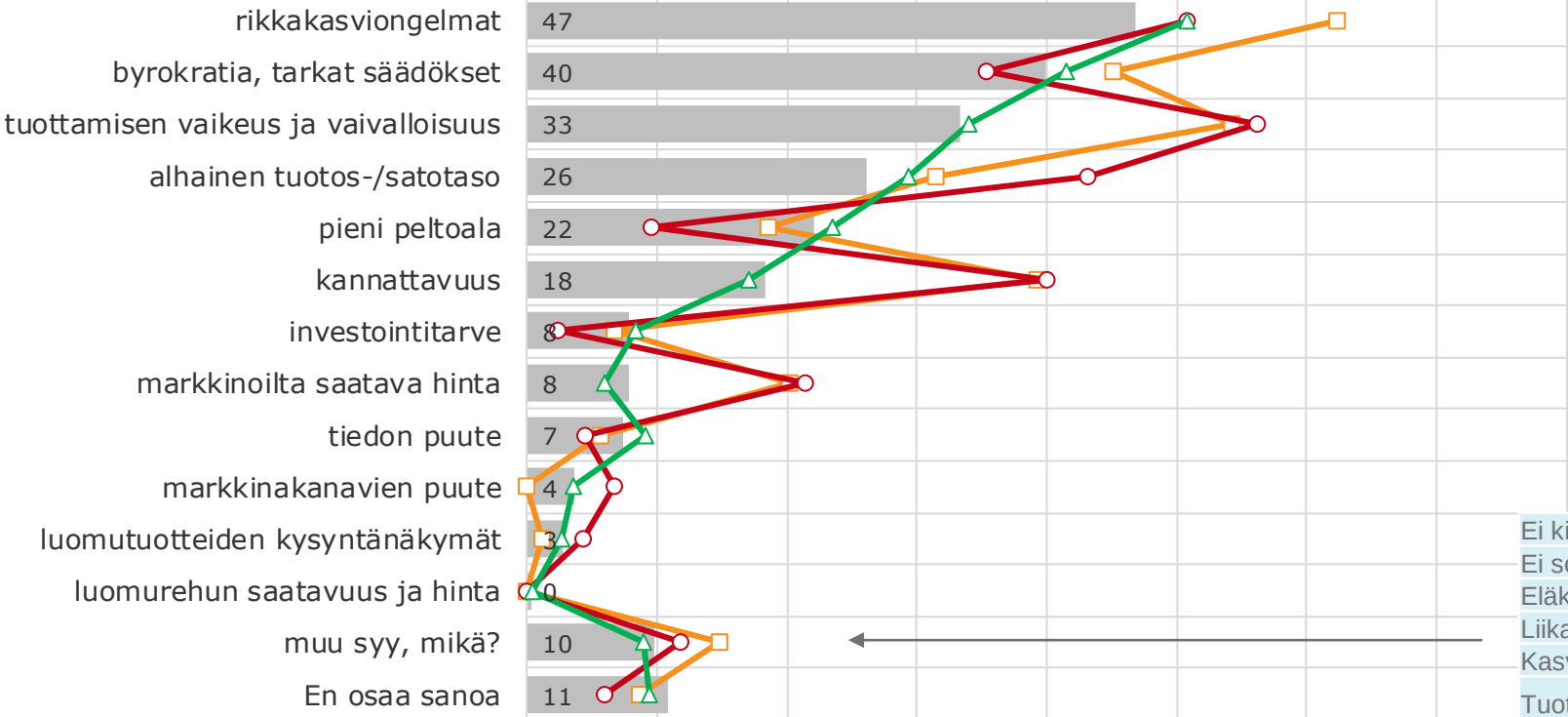
Miksi ei luomua?

Rikkakasviongelmien luomuun siirtymisen suurin este kasviviloilla

Miksi ette ole kiinnostunut siirtymään luomuun?

Kaikki tilat 2018: Kasvitilat (n=1554)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80%



TUOTANTOSUUNTA:

■ Kaikki tilat 2018: Kasvitilat (n=1554)

● Kaikki tilat 2018: Marjanviljely (n=59)

□ Kaikki tilat 2018: Vihannesviljely (n=63)

▲ Kaikki tilat 2018: Vilja (n=921)

- Ei kiinnostusta
- Ei sovellu omalle tilalle
- Eläköityminen/Ikä
- Liikaa vaivaa
- Kasvinsuojeluongelmien
- Tuotannon lopettaminen
- Kannattamattomuus
- Pellot ei sovellu
- Työmäärän lisääntyminen

Byrokratia ja rikkakasviongelmät luomuun siirtymisen suurimmat esteet kotieläintiloilla

Miksi ette ole kiinnostunut kotieläintuotannon siirtämisestä luomuun?

